

גליון חג מיוחד

שנה
שישית

קובץ
**האור
לחיים**

מאמרים ושיחות
מזן ראש הישיבה
הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

פרשת האוינו תשפ"ד
יום הכיפורים - סוכות - שמחת תורה

זמני השבת

(לשבת פרשת האוינו)

ר"ת	צאת השבת	הדלקת נרות	י-ם
19:54	19:10	* 18:20	י-ם
19:51	19:08	18:19	ת"א
19:53	19:10	18:20	חיפה
19:53	19:10	18:20	ב"ש

* לנוהגים 40 דק': 18:00

להארות או הערות, ניתן לפנות
orhachaim4@gmail.com

דיסקים של שיעורי הרב ניתן להשיג
במשרדי אור החיים - 02-5000455

בס"ד ניתן לשמוע את השיעורים בשידור חי
בימים שלישי וחמישי בין השעות 21:00-22:00
קול הדף - 02-6400000
orhachaim.co.il

המעוניינים לסייע בהדפסת החוברת לשם זיכוי הרבים,
או להקדיש את העלון לרפואה, להצלחה, או לעילוי נשמה וכדו',

יוכלו לפנות באמצעות מייל:

orhachaim4@gmail.com

או בטלפון: **02-5000455** **02-5380014**

052-7129793

יוצא לאור ע"י "מכון אור החיים"
רח' עזרא 1 ת.ד. 5512 ירושלים

תוכן עניינים

פרשת האזינו תשפ"ד - יום הכיפורים - סוכות - שמחת תורה

חלק מהמאמרים נלקטו מתוך הספר "משכני אהריך"

פרשת האזינו:

- 1 הכל לטובה
- 4 פי מאה
- 5 ה' מצפה לכל יהודי

יום הכיפורים:

- 12 חסד ואמת
- 17 בוודאי לרקוד!
- 18 תחת צל כנפי השכינה
- 20 לך אכול בשמחה לחמך ושתה בלב טוב יינך

סוכות:

- 27 מסובב הסיבות
- 30 גם תינוק קולט
- 33 ארבעה סוגים בעם ישראל

וזאת הברכה:

- 34 בהשגחה מיוחדת
- 38 ההשקעה הטובה ביותר

הכל לטובה

המפוארים של עשירי העיר, הזדעזע למראה הבית הדל והעלוב. הוא בדק את הילד ואמר לאם הדאוגה: "גברת, אני לא לוקח ממך כסף עבור הביקור שלי, אבל הילד זקוק לתרופה מאוד יקרה, שאי אפשר להשיג בכל בית מרקחת. עליך לדעת, ששום תרופה אחרת לא תועיל למחלתו הקשה. אני אתן לך את המרשם של התרופה, ואולי תצליחי איכשהו להשיג את הסכום הגבוה הנדרש כדי לקנותה".

רשם הרופא את המרשם, ומסר לאם האומללה את כתובת בית המרקחת - במרחק שעה וחצי הליכה - שבו תוכל להשיג את התרופה הנדירה.

הלכה האם את כל הדרך הארוכה,

יִפְרֹשׁ פְּנֵפוֹ יִקְחֶהוּ יִשְׂאֶהוּ עַל אֶבְרָתוֹ
(דברים לב, יא).

לפעמים אנחנו יכולים לראות בחוש ממש, בעיני בשר ודם, את ההשגחה הפרטית של הקב"ה עלינו.

המעשה הבא התרחש בארצות הברית לפני כמאה שנה:

לאשה אלמנה, כשרה ויראת ה', אך ענייה ודלת אמצעים, היה בן יחיד. יום אחד חלה הבן, ומצבו הדרדר במהירות, עד ששכב קודח במיטתו מבלי יכולת לקום כלל. האשה מיהרה להזמין

רופא ממחה, והשיגה במאמצים מרובים את שכר הטרחה שיהיה עליה לשלם לו.

הרופא, שהיה רגיל להגיע לבתיים

"ישתבה

שמוז!"

קרא

הרזקה

בהתרגשות!

לה את התרופה היקרה. האשה הניחה את התרופה בתיקה, והלכה במהירות אל ביתה. פתאום הגיע מולה בריון גברתן, וחטף ממנה את התיק. היא עמדה לרגע קפואה במקומה, וזעקה נוראה בקעה מליבה.

הבריון פתח את התיק, וקווה למצוא שלל רב, אך מצא רק ממחטת בד ואת הבקבוק הקטן שקנתה עכשיו תמורת הון עתק. הבריון חשב, שיש בבקבוק ויסקי. הוא פתח והתחיל לשתות, אבל ירק מיד כי הנוזל היה מר מאוד. בכעסו, שפך את שאר התכולה של הבקבוק על האם הבוכייה.

אמרה האשה הצדקת: "אני מקבלת עלי את הדין באהבה. כל מה שהקב"ה עושה - לטובה הוא עושה!".

ניגבה את הדמעות מעיניה,

הגיעה לבית המרקחת ונתנה לרוקח את המרשם.

"אוי!" אמר הרוקח, "את זקוקה לתרופה הזאת? היא עולה הון תועפות! האם יש לך כסף לשלם עבורה?".

"הבן שלי זקוק לתרופה בדחופות, הוא נתון בסכנת חיים ממש! אין לי כרגע כסף, אבל אעבוד אצלכם בעבודות נקיון מבלי לקבל תשלום, עד שאסיים לשלם על התרופה".

"גברת", הבהיר לה הרוקח, "במשך שנתיים וחצי יהיה עליך לעבוד כדי לכסות את מחירה!".

"יהי כן", אמרה האם, "ובלבד שתמהר לתת לי את התרופה, ואשוב אל בני החולה".

סיכמו את הדבר ביניהם, והרוקח נתן

להצלחת

משה בן זקלין

נותנת לילד ארבע כפיות ממנה, כפי שאמרתי לך לעשות, הילד היה מת, רחמנא ליצלן! הקב"ה הציל את הילד שלך ממוות בטוח, וגם אותי הציל. אם היה הדבר מתגלה, היו אוסרים אותי בבית האסורים לשנים ארוכות. אני אתן לך עכשיו את התרופה המתאימה, ומוותר לך על השנתיים וחצי שהיית אמורה לעבוד עבורי, ויהי רצון שישלח ה' לילדך רפואה שלמה במהרה".

חזרה האם, ונתנה לבנה מן התרופה, ושלח לו הקב"ה רפואה שלמה.

הבן הזה היה רבי משה שרר, נשיא אגודת ישראל באמריקה, שפעל גדולות ונצורות כדי להעמיד את התורה על תילה בארצות הברית.

והחלה לצעוד שוב בדרך הארכה, אל בית המרקחת. כאשר ראה אותה הרוקח, חוורו פניו כפני מת.

האישה לא הבחינה בכך, ואמרה לו, "בריון אחד חטף ממני את התיק עם התרופה, ושפך הכל..."

"ישתבח שמו!" קרא הרוקח בהתרגשות.

"אינני יודעת, איך אוכל לשלם לך עבור תרופה נוספת, אבל..."

"חסדי ה', חסדי ה'!!" חזר ואמר הרוקח.

האשה הביטה בו נבוכה ומבולבלת. "נתתי לך קדם, בטעות, תרופה לא מתאימה!" אמר הרוקח, "אם היית

פי מאה

שהושקעו בקיום המצווה. בעיני ה', יפה פעם אחת בצער ממאה פעמים שלא בצער, ושכר מצווה הנעשית בצער הוא פי מאה משכר אותה מצווה כשהיא נעשית ללא צער.

שניים שישבו ולמדו, זה למד פעם אחת וזה מאה פעמים - יתכן שהשכר של שניהם יהיה שווה, זאת משום שהראשון למד מתוך צער, והשני למד בקלות. ולהוי ידוע: כל מדרגה נוספת של צער - השכר מכופל שוב פי מאה!

כל אחד צריך להשתמש נכון עם הכלים שהקב"ה נתן לו, ולזכור את דברי התנא באבות (ה, כג): "לפום צערא אגרא".

נמצאנו למדים כי לכל מצווה ישנם שני ערכים: הראשון הוא עצם קיום המצווה, והשני הקושי והמאמץ שהושקעו בעשייתה.

פי לא דְּבַר רַק הוּא מְפָם (דברים לב, מז). בירושלמי (פאה פרק א) דרשו: "ואם הוא רק - מכם הוא. למה? שאין אתם יגעין בתורה".

אדם אינו מעריך נכון את הכלים שהקב"ה נתן לו. נדמה לו שהקב"ה חננו בכלים שבורים. אין לו מספיק כישרונות, יש לו קשיים בפרנסה, משפחה עוינת, ומשום כך הוא לא בנוי להצליח בתורה. "אם הייתי עשיר כמו פלוני", "אם הייתי מקבל דירה כמו שקיבל אלמוני" - הייתי יכול להצליח.

אבל עכשיו, איך אוכל להתקדם?

זוהי טעות איומה! הקב"ה אוהב דווקא את אלו שמתאמצים, למרות הקשיים שיש להם!

הקב"ה לא סופר כמה דפים אדם הספיק, הוא גם לא נותן שכר לפי הידיעות! השכר נקבע לפי העמל בתורה, לפי המאמץ ומסירות הנפש

ה' מצפה לכל יהודי

בעסקיו והתרועע עם סוחרים ואנשי עסקים גויים. לאט לאט התרחק מיהדותו והתקרב אל רעיו הגויים. בסופו של דבר התנכר לגמרי ליהדותו ואף נשא אשה גויה רח"ל.

עסקיו התרחבו, והוא התעשר עושר רב. בנה לעצמו אחוזה מפוארת מחוץ לפראג, הרחק מסביבה יהודית. הוא דאג שילדיו, שהיו גויים לפי ההלכה, גם יגדלו כגויים לכל דבר. הם לא ידעו מאומה על יהדותם וקיבלו חינוך ככל הגויים.

מדי ערב היו אשתו וילדיו יוצאים לכל מיני בילויים. הם ביקרו בתאטרונים

וַיִּשְׁמְנוּ יִשְׂרָאֵל וַיִּבְעֹטוּ שְׁמֹנֶת עֲבֵיֶת כְּשֵׁיֶת וַיִּפְשֹׁטוּ אֱלֹהֵי עֲשָׂהוּ וַיִּנְבֵּל צוּר יִשְׁעָתוּ (דברים לב, טו).

הגאון רבי יוסף משאש זצ"ל מביא בספרו "נחלת אבות" מעשה שסיפר לו חכם אשכנזי שבא מפולין והתארח בביתו. וכך סיפר:

יהודי אחד מפראג הלך ללמוד אצל הגויים את חכמת המכניקה של אומנות האריגה. לאחר שהשתלם בלימודיו, קנה מכונות אריגה, הקים מפעל, שכר פועלים והחל לעסוק במלאכת האריגה.

"וַיִּשְׁמְנוּ יִשְׂרָאֵל וַיִּבְעֹטוּ". הוא עשה חיל

פדיון כפרות המרכזי

לפני יום הכיפורים הבעל"ט ניתנת לכם ההזדמנות לקיים את מנהג ישראל של פדיון כפרות כמעט

ובכך לתמוך במאות אברכי ובחורי ישיבת אור החיים ומוסדותיה ובאלפי משפחות עניות

ניתן לשלוח הפדיון בדואר
או לתרום באמצעות חשבון בנק הדואר: 4285343
או בטלפון (באמצעות כרטיס אשראי)
במשרדי הישיבה:

02-5000455

לציין "עבור פדיון כפרות"

לתוך ביתו וטיפל בו במסירות, עד ששבה אליו רוחו. האכילו והשקהו, הקצה לו חדר והשכיב אותו במיטה נוחה. הוא הציע לו ללון בביתו בלילה, ולאחר שיתאושש ימשיך למחרת בדרכו.

העשיר הביט באורח, הוא היה נראה לו גוי. ולא ידע שהאיש הזה הוא יהודי בר אוריין, אשר נאלץ להסתיר את זהותו היהודית עקב הליכתו בין הגויים.

אותו יהודי שמע על תעשיין האריגים העשיר שעזב את יהדותו, נשא אישה נוכריה ומתגורר באחוזה מחוץ לפראג. כעת התברר לו שנקלע לביתו של אותו עשיר.

למחרת בבוקר קם האורח, נטל את ידיו, הוציא מתיקו טלית ותפילין,

ובמקומות בילוי אחרים עד לשעה מאוחרת, ולאחר מכן היו שבים לביתם. הוא עצמו לא הצטרף אליהם. לא היה לו פנאי לבילויים. את זמנו הקדיש להשתלמויות מקצועיות. מדי לילה, במשך שעה ארוכה, היה עורך חישובים וסכומים של עסקיו המסועפים ומתכנן את צעדיו העסקיים הבאים, כיצד להתרחב ולהתפתח עוד ועוד.

ערב אחד, בהיותו בביתו, שמע קולות המולה בסמוך לאחוזתו. הוא הביט החוצה מהחלון וראה חבורת אנשים מבוהלים. הם הלכו בדרך למחוז חפצם, ואחד מהם לא חש בטוב והתעלף בפתח חצר ביתו של התעשיין העשיר.

העשיר עורר אותו מעלפוננו, הכניסו

לעילוי נשמת

חיים בן אהרון ז"ל

ומיטה חמה? מניין נובעת הרחמנות המיוחדת שגילית כלפי? ואיך לפתע פתאום שינית את התנהגותך כלפי מן הקצה אל הקצה?"

לפני שבעל הבית הספיק לפצות את פיו, המשיך האורח ואמר: "אני אגיד לך את התשובה. אתמול גילית רחמנות מיוחדת במינה כי אתה יהודי! אחד מסימניו של עם ישראל הוא מידת הרחמנות, ואתה הוכחת שיש בך את הסימן הזה. והנה לפתע פתאום שנית את התנהגותך כלפי מן הקצה אל הקצה. אתה יודע למה? כי גילית שאני יהודי. הדבר הזכיר לך את יהדותך, וכיון שהינך מתנכר ליהדותך - פתחת שנאה ועוינות לכל דבר יהודי. אתה דואג להדחיק כל דבר שעלול לעורר את מצפונך היהודי".

ואז הוסיף לדבר על ליבו ולעורר בו את הרגש היהודי: "דע לך, יהודי אינו יכול לעזוב את יהדותו. יהודי נשאר יהודי! גם אם הבן עזב את אביו, האב תמיד יחכה לו. אבא תמיד מוכן לקבל את בנו בזרועות פתוחות. לעולם לא מאוחר!".

התעטף בציצית והניח תפילין והחל להתפלל תפילת שחרית. בעל הבית ניגש לחדרו של האורח כדי לדרוש בשלומו. הוא פתח את דלת החדר, וכמעט פרחה נשמתו כשראה מולו את האורח עטור בטלית ותפילין.

בבת אחת עלה בו חרון אפן. אילו היה יודע שעובר האורח הזה הוא יהודי, לא היה ניגש אליו כלל, ובודאי לא היה מכניסו לביתו ומטפל בו במסירות כזו. הוא המטיר עליו קללות וגידופים וצעק לעברו: "לך מכאן! צא מביתי!".

היהודי הסיר את הטלית והתפילין מעליו, הכניסן לתיקו ומיהר לעזוב את הבית, לפני שבעל הבית יפליא בו את מכותיו. הוא פנה אל היציאה במהירות. רגע לפני שעזב את המקום, פנה לבעל הבית ואמר לו: "יש לי שאלה אחת אליך, ואשמח לשמע ממך תשובה".

- "מה השאלה?" -

"אמור לי", שאל האורח: "מדוע אתמול טיפלת בי במסירות רבה כל כך, הכנסת אותי לביתך, הקצית לי חדר

תורה. זה הכל! מדי יום יבוא אליך תלמיד חכם וישמיע לך דברי תורה. אתה תקשיב לו, ולאחר מכן תחזור לסדר יומך הרגיל. האם זו משימה קשה לך?"

"אם זה הכל", אמר בעל הבית - "אני מוכן... והוסיף: "אבל בתנאי אחד - שאתה תהיה התלמיד חכם שיבוא אלי".

מקודם הוא גידף אותו וסלקו מביתו, וכעת הוא רוצה ללמוד איתו תורה כל יום.

שאל האורח: "באיזו שעה נקבע ללמוד?"

השיב בעל הבית: "בשעות היום אני עסוק בעסקי. בשעה שש בערב אשתי יוצאת עם ילדי לבילוי. אם כן נקבע את השיעור לשעה שבע בערב, רק שנינו נהיה בבית, ואף אחד מבני

העשיר נשבר. הוא פתח עימו בשיחה גלויה, חשף בפניו את מצפוני ליבו ושיתף אותו בלבטיו ובקשייו. אמר לו: "אני מוכן לחזור ליהדותי. אבל אורח החיים היהודי קשה לי. אני תעשיין גדול, אני עסוק עד מעל לראש, אין לי פנאי. אין לי זמן לקיים מצוות, אין לי זמן להתפלל. אינני יכול להרשות לעצמי לשמור שבת ולשבות ממלאכה יום שלם. בנוסף, אני גם נפגש עם סוחרים ואנשי עסקים גויים, ואיך אוכל להימנע מלאכול ולשתות ממה שהם מגישים לי?"

אמר לו: "שמע לי, קבל על עצמך רק דבר אחד, לא יותר! אבל הדבר האחד שתקבל על עצמך - תקפיד עליו מאוד."

- "מה הדבר?"

- "בכל יום תקדיש שעה אחת ללימוד

היתה מוקדשת ללימוד. כעת הוא התפנה להרהר ולחשוב על עצמו. הלימוד שלמד במשך השנה חלחל בו, ועתה נתן את אותותיו. הרגש היהודי הציף אותו, והוא כמה לחזור למקור מחצבתו.

יום אחד שבה אשתו הגויה הביתה, ולתדהמתה ראתה את בעלה כשהוא עטוף בטלית ותפילין ומתפלל בדבקות.

היא צעקה בהיסטריה: "מה זה צריך להיות? ממתי אתה מתפלל? נהיית יהודי?"

והוא השיב לה: "לא נהיית יהודי, אני יהודי!"

היא הטיחה בו בכעס: "אתה יהודי?"

משפחתי לא ידע מה אנו לומדים". הם החלו בלימוד המשותף. מדי יום, סמוך לשעה שבע בערב, הוא היה מגיע לאחוזתו של העשיר, ומיד היו מתיישבים ללמוד יחד. הוא לימד אותו פרשת קריאת שמע, עם כל המפרשים, לימד אותו מהי אמונת ואהבת ה' ומהי מסירות נפש לה'.

כך נמשך לימודם המשותף במשך שנה תמימה. כל יום שעת לימוד. אחרי שנה פנה ה'מגיד שיעור' אל תלמידו ואמר לו שהגיע הזמן לצאת לפגרה למשך חודש. הם קבעו לחדש את הלימוד מיד לאחר מכן.

בתקופת הפגרה התפנתה לתעשיין העשיר שעה אחת ביום שעד עתה

פדיון כפרות המרכזי

לפני יום הכיפורים הבעל"ט ניתנת לכם ההזדמנות לקיים את מנהג ישראל של פדיון כפרות במעות

ובכך לתמוך במאות אברכי ובחורי ישיבת אור החיים ומוסדותיה ובאלפי משפחות עניות

ניתן לשלוח הפדיון בדואר או לתרום באמצעות חשבון בנק הדואר: 4285343 או בטלפון (באמצעות כרטיס אשראי) במשרדי הישיבה:

02-5000455

לציין "עבור פדיון כפרות"

עם אשתו הגויה, ידע כי היא תסבך אותו עם שלטונות החוק. הוא עזב במהירות את הבית ונמלט מן העיר אל יעד בלתי ידוע. האשה חיפשה אחריו. נודע לה שהוא נמלט לברלין. היא עזבה את הבית ונסעה לברלין בתקווה למצוא אותו שם.

האחוזה המפוארת התרוקנה מיושביה, ובמקומם באו לגור בה בשכירות משפחה עשירה אחרת.

תקופת הפגרה של הלימוד המשותף הגיעה לקצה. יום אחד שב היהודי אל האחוזה, כהרגלו בשנה האחרונה. הוא דפק על השער, מישהו לא מוכר פתח לו את השער. תמה האיש: "היכן בעל הבית?"

השוכר סיפר לו שבעל הבית עזב

ושלחה לו את אגרופה ישר לפרצוף. והוא, כמובן, לא נשאר חייב לגויה שלו.

הוא צפה מראש את ההתפתחויות. במשך תקופה נגנבו לו מטילי זהב, יהלומים, תכשיטים וחפצים יקרי ערך. הוא לא ידע מי הגנב. באחד הלילות הופיע בחלמו אדם אלמוני וגילה לו שידה של אשתו הנוצריה במעל, ואף גילה לו היכן היא הטמינה את כל השלל. בבוקר הוא הלך למקום ההוא, ואכן גילה שם את כל האוצר הגנוב. הוא נטל את כל האוצר וטמן אותו במקום מסתור. כמו כן הוא מכר את נכסיו תמורת הון רב, כמובן בלי ידיעת אשתו, ואת הכסף החביא.

כעת, לאחר התקרית שהיתה לו

השיעור השבועי
 של מרן ראש הישיבה
 הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א
ימי שלישי שיעור מוסר
ימי חמישי ביאורים נפלאים על פרשת השבוע
 בשעה 21:00 בהיכל הישיבה רח' עזרא 1 ירושלים
 ניתן גם לשמוע את השיעור בטלפון: 02-6400000 שלוחה 9
 orhachaim.co.il

מי יהיו העובדים, כדי שיוכל לבחור אנשים יראי שמים. ותנאי שני - אין עבודה בשבת.

היורשים לא השלימו עם התנאים שהציב להם, והם החליטו למכור את המפעל. ומי רכש אותו? כמובן, היהודי מפראג. בדרך לא דרך הוא השיג את הכסף והאוצרות שהחביא בפראג, ובכסף הזה רכש את המפעל. עם הזמן הוא פתח את עסקיו, הם שגשגו והסתעפו, עד שחלש על כל תחום האריגים בטורקיה. הוא היה עשיר מופלג, תרם מהונו לאחזקת תורה והקים בתי כנסת ובתי מדרש. הוא זכה להקים מחדש משפחה יהודית כשרה והעמיד דורות ישרים. ועוד דבר אחד הוא לא שכח: הוא דאג להביא אליו את אותו תלמיד חכם מפראג, שהוא חייב לו את שיבתו ליהדותו. שיכן אותו בסמוך אליו ותמך בו ביד רחבה, והלימוד המשותף שלהם נמשך עוד שנים רבות.

את הבית לא מכבר, גם כל משפחתו עזבה.

"והיכן נמצא בעל הבית כעת?"

"אינני יודע. אשתו אמרה שהוא נמצא בכרלין".

והיכן הוא היה באמת? הוא נמלט לטורקיה. בטורקיה היה חופש פולחן, והוא יכול היה לקיים שם את יהדותו בלי מורא ופחד. כמו כן, טורקיה היא ארץ גדולה, והוא יכול היה לעשות בה עסקים גדולים בתחום מומחיותו באומנות האריגה.

ואכן, זמן קצר לפני בואו לטורקיה, מת שם אדם בעל מפעל לאריגים. בניו היורשים היו אובדי עצות, איך ימשיכו את מפעלו של אביהם? והנה מן השמים הגיע ממוחה בתחום תעשיית האריגים, שיוכל להיכנס לנעליו של הנפטר. היהודי הציע את עצמו, כמובן תמורת משוכרת מכובדת, אבל הציב שני תנאים: תנאי אחד - הוא יקבע

חסד ואמת

ומה הם עושים אחרי יום הכיפורים? - נשארים אותו דבר. במוצאי יום כיפור מוצאים אותם נכנסים למסעדה שרמת כשרותה מוטלת בספק גדול, ושם זוללים בשר וסוכאים יין, בלי לבדוק אם אינם אוכלים כעת נבלות וטרפות, וגם אם לא טרפות ממש, האם בעל הבית זהיר בבדיקת המזון מתולעים? האם הוא משתמש בכרוב וחסה מהשוק, או קונה ירק ללא תולעים - שהרי על כל אכילת תולעת לוקים! חובה על כל אחד לבדוק את מה שהוא מכניס לפיו, לדאוג שיהיה משגיח במקום, ושאותו משגיח יהיה אחראי ובר סמכא, שלא ישל באיסורי תורה גמורים.

"על מה תפנו" - שואל הנביא - "למה אתם באים אליו ומכים על חטא, כשבמוצאי יום הכיפורים אתם חוזרים בחזרה לאותם המעשים שעשיתם קודם, ואוכלים את אותם מאכלים? במה יסלח לכם הקב"ה - בכך שאתם

באמירת הווידוי בסליחות וביום הכיפורים נוהגים להכות על הלב. לא צריך להכות הכאות חזקות, אלא רק כסימן בעלמא.

אך עלינו לדעת כי עיקר הווידוי אינו הכאת הלב באגרוף. הקב"ה רוצה שהלב יכה אותנו, ולא אנחנו אותו... הוא רוצה שנחוש כאב על החטא שחטאנו - איפה הלב שלך? למה לא התבוננת? זה עיקר העיקרים של הימים הללו שנקראים עשרת ימי תשובה. בימים אלו הקב"ה ממציא את עצמו אלינו וממתין שנשוב אליו, ככתוב (ישעיה נה, ו-ז): "דַּרְשׁוּהוּ בְּהַמְצָאוֹ קְרָאָהוּ בְּהִיטּוֹ קְרוֹב, יַעֲזֹב רָשָׁע דַּרְפּוֹ וְאִישׁ אָוֶן מִחֲשֻׁבְתּוֹ".

על כך מוכיח הנביא ישעיהו (א, ה) את ישראל: "על מה תפנו עוד תוסיפו סָרָה". יש בני אדם שמכים על ליבם ואומרים: 'חטאנו, עוינו, פשענו... דיברנו דופי ולשון הרע... חיללנו שבתות ומועדי קודשך...'

מכים על גופכם!?

יבוא, יתוודה, וימחקו לו את כל מעשיו הרעים?

התשובה היא: חסד גדול מאוד עושה איתנו ה' יתברך. הקב"ה אומר לנו: "וּנְשַׁלְמָה פְּרִים שְׁפָתֵינוּ" (הושע יד, ג) - במקום פרים לבית המקדש שהייתם צריכים להביא לי, תנו לי את שפתותיכם. כשאנו אומרים: 'סלח לנו כי חטאנו', לוקח הקב"ה מאיתנו את עוונותינו.

יהודי בא אל רבי לוי יצחק מברדיטשוב וצ"ל וביקש שיתן לו דרך תיקון. הוא פירט לפני הרב את העברות שעשה, וכנגדו החל הרב למנות לו את כל התעניות שעליו להתענות - לחטא פלוני שמונים תעניות, לחטא אלמוני מאתיים ימי תענית, וכן הלאה.

נבהל היהודי: "איך אצליח? הלא כדי לצום ימים רבים כל כך, עלי לחיות עשרות שנים... מה יהיה אם אמות לפני שאספיק לעשות תשובה?".

אמר לו רבי לוי יצחק: "זאת התשובה שיכול אני לתת. לך ללוי'ענסק. אולי

המגיד מדובנא וצ"ל המשיל על כך משל יפה -

אדם רצה לקנות קמח. לשם כך הביא איתו שק גדול, המכיל עשרים וחמשה קילוגרם, והחל למלאו בקמח. כשהשק נראה מלא, החל האיש לדפוק עליו, כדי שהקמח שבתוכו יתכווץ, ויוכל להכניס עוד.

על כך אמר הנביא: "עַל מָה תִּפְּנוּ עוֹד תוֹסִיפוּ סָרָה" - לשם מה אתם מכים את עצמכם? כנראה התמלאתם, ואתם רוצים להכניס עוד עברות... כל רצונכם הוא להוסיף סרה, אתם מכים כדי שיהיה מקום לעוד עברות.

מה צריך אדם לעשות? נחפשה דרכינו ונחקורה ונשובה אליך.

מהו סוד התשובה? איך ביום אחד מסיר הקב"ה מן האדם את כל העברות שעשה? איך יתכן שאדם יחטא במשך שנה תמימה, ופתאום

שם תקבל תשובה אחרת".

הוא את כל הפרטים?

הלך היהודי אל ה"נועם אלימלך" זצ"ל ואמר לו, כי רצונו לשוב בתשובה, דרך התיקון שניתנה לו היא לצום, ואינו יכול לצום.

עוד בטרם החל לפרט את חטאיו, אמר לו הרבי: "לא תצטרך לצום, יכול אתה לאכול כל יום סעודה דשנה, אך בכל יום בטרם תאכל, בוא אלי לשמוע דברי מוסר והתעוררות, ואחר כך תלך לאכול".

הכין לעצמו היהודי אוכל טוב, ובא לרבי אלימלך. מצא אותו עומד, מכה על ליבו ובוכה בכי מר: "אוי, אוי, אלימלך, איך עברת עברה כזו וכזו במקום פלוני? איך עשית כך וכך? כמה הכעסת את הקב"ה במעשיך!".

נדהם היהודי: הרב פרט בדיוק את העברות שעבר הוא עצמו! מנין יודע

בכיותיו העצומות של הרבי נכנסו לתוך ליבו ועוררו גם אותו לבכייה נוראה. וגם לאחר שהלך משם לאכול, היה יושב ואוכל כשהוא ממרר בבכי, וכל אכילתו היתה טבולה בבכי ובדמעות.

למחרת שוב הלך אל הרבי, ושוב מצא אותו בוכה ומילל: "איך מרדת כך בבוראך? איך עברת עברה כזו?".

ושוב בכה האיש, כי היו אלו עברותיו ומעשיו! מרוב בכי כמעט לא הצליח לאכול את האוכל שהכין, ובכל זאת הכריח את עצמו לבלוע, שהרי הרבי הורה לו שזה יהיה תיקונו.

את המעשה הזה נהגו החסידים לספר בסעודה מפסקת, כדי להזכיר: צריך לאכול, כך ציונו הקב"ה, אבל איך אוכלים? כשכל מחשבותינו בבכייה,

לרפואת

תקוה בת רחל רוחאם

אינו למוד לקרות ולשנות, מה יעשה ויחיה? ילך ויעשה פרנס על הציבור וגבאי של צדקה, והוא חי. שאילו נאמר: 'ארור אשר לא ילמד', לא היתה תקומה, אלא, 'ארור אשר לא יקים'. אילו נאמר: 'עץ חיים לעמלים בה', לא היתה תקומה, אלא "עץ חיים היא למחזיקים בה" (משלי ג, יח).

התורה היא "עץ חיים" לא רק ללומדים אותה, אלא גם לאותם אנשים המחזיקים את לומדי התורה.

אדם שמחזיק את לומדי התורה, נחשב לו כאילו למד את התורה.

בפסוק בקוהלת (ו, יב) נאמר: "פִּי בְּצֶלֶת הַחֶכְמָה בְּצֶלֶת הַכֶּסֶף". דרשו על כך שבאותו צל שישב החכם הלומד תורה, יזכה לשבת גם מי שעזר לו ללמוד תורה על ידי שתמך בו.

אדם רוצה לעשות את רצונו ה' וללמוד תורה בהתמדה. אם יצא להשיג פרנסה - יאבד את תורתו. על כן, גדולה עד מאוד זכותו של אדם שבא ואומר לו: 'אל תדאג, תלמד ואני אתן לך פרנסה'.

בתשובה ובתחנונים לפני הקב"ה שימחול ויסלח, ובייסורי נפש - איך חטאנו, עוינו ופשענו לפניו.

בזמן שבית המקדש היה קיים, הקורבנות היו מכפרים עלינו. כיום, שאין לנו בית מקדש, מה יכפר עלינו?

נאמר בפסוק (משלי טז, ו): "בְּחֶסֶד וְאֱמֶת יְכַפֵּר עֲוֹן". "חסד" הוא גמילות חסדים בין אדם לחברו, ו"אמת" זו התורה הקדושה.

כך אומר הקב"ה (ילקוט"ש הושע רמז תקכב): "חביב עלי תלמוד תורה שלכם יותר מכל הקורבנות שבתורה ומכל הזבחים שזבח שלמה לפני, שנאמר: "פִּי טוֹב יוֹם בְּחֻצְרֶיךָ מֵאֶלֶף" (תהלים פד, יא) דכתיב: "אֶלֶף עֲלוֹת יַעֲלֶה שְׁלֹמֹה" (מלכים א ג, ד).

עוד מובא במדרש (ויקרא רבה כה, א): "רב הונא אמר: אם נכשל אדם בעברה, וחיוב מיתה בידי שמים, מה יעשה ויחיה? אם היה למוד לקרות דף אחד קורא שני דפים, ואם היה למוד לשנות פרק אחד ישנה שנים. ואם

לְבַיִת עָלַי אִם יִתְפַּפֵּר עֶזְרָן בְּיַת עָלַי
 בְּזִבְחָ וּבְמִנְחָה עַד עֹלָם". אומנם,
 מובא בגמרא (ראש השנה יח ע"א): "אמר
 רבה: בזבח ובמנחה אינו מתכפר, אבל
 מתכפר הוא בדברי תורה. אביי אמר:
 בזבח ובמנחה אינו מתכפר, אבל
 מתכפר בגמילות חסדים".

אפילו נבוכדנצר הרשע, שרבו חטאיו
 ופשעיו מאוד, זכה שתתמהמה
 הפורענות מלבוא, מאחר שהוא פרנס
 את עניי ישראל.

דניאל הוא שייעץ לו: "וַיִּחְטָאֵךְ בְּצַדִּיקָה
 פְּרָק" (דניאל ד, כד) - וחטאך בצדקה
 פרוק מעל צווארך.

קל וחומר, אדם ירא שמים שרוצה
 לעשות את הטוב בעיני ה', ילמד תורה
 וירבה בצדקות, וייטב לו.

אם אדם עוזר לעניים ולדלים, ותומך
 בלומדי תורה, הוא מציל עצמו מכל
 מיני גזרות רעות, ואפילו ממות,
 שנאמר: "צדקה תציל ממות".

לתמוך בתלמידי חכמים בכבוד ובעין
 יפה זה דבר עצום מאוד.

כך כותב רבנו יונה ב"שערי תשובה"
 (שער ד אות יא): "אם עבר אדם על כריתות
 ומיתות בית דין, ושב בתשובה, אף
 על פי שאינו מתכפר לו לגמרי בלא
 ייסורין (כדאיתא ביומא פו ע"א), מכל מקום
 הצדקה מגנה מן הייסורים, 'ותלמוד
 תורה כנגד כולם', שנאמר (משלי טו, 1):
 'בְּחֶסֶד וְאֱמֶת יִכָּפֵר עֲוֹן', אמת זו תורה,
 שנאמר (משלי כג, כג): 'אֱמֶת קָנָה וְאֵל
 תִּמְכֹּר'".

על ידי תורה וחסד מתקבלת תשובתו
 של אדם, והקב"ה מכפר לו על חטאיו.
 כפי שנאמר בנבואת הושע (יד, ג):
 "אִמְרוּ אֵלָיו כָּל תִּשְׂאָא עֲוֹן" - תשא
 ותמחל על העוונות שלנו, ובמקום
 העוון תיקח "טוב" - את מעשינו
 הטובים.

על בני עָלִי נגזרה גזרה קשה. נאמר
 עליהם (שמואל א ג, יד): "וְלֹכֵן נִשְׁבַּעְתִּי

בוודאי לרקוד!

זוכים אנו לקיים בו מצוות תשובה - מצווה מדאוריתא! וכי על מצווה זו לא נאמר: "תחת אשר לא עבדת את ה' אֱלֹהֶיךָ בְּשִׂמְחָה" (דברים כה, מז)!!

מובן כי אין מדובר בשמחה של הוללות וליצנות חלילה, אלא בשמחה קדושה של הודיה לה' על היום הגדול שנתן לנו, ועל מצות התשובה שהעניק לנו. אכן, גם לרעד יש מקום, אולם אפילו ביום הכיפורים - "וְגִילוּ בְּרַעְדָּה" (תהלים ב, יא), אין מוותרים על השמחה!

בעבודת ה' צריך להיות חיבור של יראה ושמחה. זוהי צורה של יהודי: ירא הוא את האלוקים, אך עובד אותו בהתלהבות ובשמחה.

סיפר רבי דוד יונגריץ: בכל ליל יום כיפור, לאחר תפילת 'כל נדרי', כאשר הציבור כולו נסער ונרגש, רועד ונפחד מאימת הדין - היה רבי שמואל מניקלשבורג מדבר לפני הקהל ומעורר את הלבבות.

שנה אחת, בסיום דבריו, אמר למתפללים: "וכעת, הבה נרקוד כולנו מסביב לתיבה!".

"כעת? לרקוד?!" השתוממו המתפללים. "בליל היום הגדול והנורא הזה?!"

"בודאי לרקוד!" השיב רבי שמואל, והסביר כי יום הכיפורים הוא מתנה עצומה שנתן לנו הקב"ה כדי למחול בו את כל עוונותינו, ואינו אמור להיראות כתשעה באב!

תחת צל כנפי השכינה

חוצץ על גופו, כך ביום הזה - כדי שהקב"ה יטהרנו, עלינו להסיר את כל המחיצות והמסכים המפרידים בינינו לבין בורא העולם, וכשנשבר את כולם - נוכה לטהרת יום הכיפורים.

מעשה בבת עשירים חכמה ומשכילה, שהוצע לה שידוך. ראתה לפניך בחור משכיל, נבון ובעל מידות מופלאות, אך עני מרוד.

"אין לי כסף אפילו כדי לקנות חליפה", הודה הבחור.

"מה הבעיה?", אמרה, "אני אשלם ואקנה לך הכל".

היא נתנה לו את כרטיס האשראי שלה, כדי שיקנה בו את כל צרכיו,

ביום הכיפורים זוכים ישראל שהקב"ה יטהר אותם.

"אמר רבי עקיבא: אשריכם ישראל, לפני מי אתם מטהרין, ומי מטהר אתכם? אביכם שבשמים, שנאמר (יחזקאל לו, כה): 'וְזָרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מִיַּם טְהוֹרִים וְטָהַרְתֶּם'. ואומר: 'מְקוּוֹה יִשְׂרָאֵל ה'" (ירמיהו יז, יג) - מה מקווה מטהר את הטמאים, אף הקדוש ברוך הוא מטהר את ישראל" (משניות יומא ח, ט).

המקווה שבו טובל אדם הרוצה להיטהר מעוונותיו, הם הדמעות שהוא מוריד על מעשיו הרעים, והתפילה הטהורה שלו מעומק הלב.

והנה, כפי שבטבילה צריך אדם להיזהר מחציצה, ולבדוק שאין דבר

לבוש בחליפה מיוחדת ומפוארת,
ובידו זר פרחים.

"שלום", הוא אומר לה, "אני מצטער
על מה שהיה, מיד אסביר לך הכל".

היא הביטה בו המומה, ולא ידעה את
נפשה. מה לעשות כעת? האם למחול
ולסלוח, או להישאר בקפידא על
הצער ועוגמת הנפש שגרם לה.

הם אכלו ביחד, והבעל הצליח לרצות
אותה.

אך למחרת בבוקר, שוב יצא לקניות
בחנות, ושוב נעלמו עקבותיו.

הפעם כבר לא התקשרה למשטרה.

אם יבוא אותו בחור שוב אחרי שנה,
מה תאמר לו? התשובה ברורה.

זמה איתנו???

אנחנו באים לפני הקב"ה ומבקשים: תן
לנו שנה טובה, תן לנו ברכה והצלחה.
מקבלים ממנו את הכל - ובורחים
ממנו וממצוותיו.

כעבור שנה אנו נזכרים בו שוב.
מגיעים, לוקחים את כרטיס האשראי

וכמובן ששילמה את כל הוצאות
החחונה.

לאושרה לא היה גבול, על שמצאה
בחור מושלם, בעל מידות טובות
ומופלאות.

למחרת יום הנישואין, בבוקרו של יום,
יצא הבחור מן הבית, באומרו שהוא
הולך למכולת לקנות כמה דברים.

כשהזמן חלף והוא לא שב - החלה
הכלה לחשוש.

כשחלפו שעותיים, וחיפושיה לא הניבו
כלום, הזעיקה את בני המשפחה,
ומאוחר יותר קראה גם למשטרה.

אך הבחור נעלם בלי להשאיר שום
עקבות. הדבר היחיד שהעיד כי הוא
עדין חי, היה מעקב חשבון הבנק...
הבחור משך מזומנים מפעם לפעם.

חלפה שנה, והנה הגיע שוב יום
הנישואין. הכלה הבודדה פתחה את
אלבום תמונות החחונה, והתגעגעה
לרגעי האושר שהיו מנת חלקה פעם.

לפתע נשמעו דפיקות בדלת. היא
פותחת, ומגלה לתדהמתה את בעלה,

אך אין זה יום של קשר חד פעמי, אלא יום שבו אפשר לשוב באמת, ולחזור לחיות באמת ובתמים תחת צל כנפי השכינה.

שוב, ונעלמים לעוד שנה.

יום כיפור הוא הזדמנות של כפרה אמיתית. יכולים אנו לטהר את עצמנו מעוונותינו, ולהסיר את המחיצות המבדילות בינינו לבין בורא העולם.

לך אכול בשמחה לחמך ושתה בלב טוב יינך

בתפילות יום הכיפורים אנו מברכים: "מלך מוחל וסולח לעוונותינו ולעונות עמו ישראל..."¹, ולכאורה קשה, מי מבטיח לנו שהקב"ה יסלח? כיצד אנו מברכים על דבר שאיננו בטוחים בו? הדבר יובן על פי מעשה שהיה עם רבי יהונתן איבשיץ זצ"ל, שמצעירותו נודע בפיקחותו ובחוכמתו הרבה, וכשגדל הפך להיות גאון עולם הבקי בכל התורה כולה.

בכיתתו למד בן עשירים שהיה קמצן, אף פעם לא היה מכבד את חבריו בממתקים ובמטעמים שהביא מביתו. פעם אחת אמר הנער יהונתן בליבו:

יום הכיפורים הוא יום סליחה ומחילה, ואינו מכפר אלא למי שמאמין שיום זה הוא יום מחילה, סליחה וכפרה (ראה רמב"ם בהלכות שגגות פרק ג הלכה י').

והנה, לאחר שהאדם היה שרוי ביום הכיפורים בצום ובתפילה, הוא יוצא מיום הכיפורים בשמחה וטוב לבב, ואוכל ושותה בשמחה, שנאמר (קהלת ט, יז) "לֶךָ אֱכֹל בְּשִׂמְחָה לַחֲמֶךָ וּשְׂתֵה בְּלֵב טוֹב יַיִןךָ כִּי כָכֹר רָצָה הָאֱלֹקִים אֶת מַעֲשֵׂיךָ" (טור אורח חיים סימן תרכד).

ולכאורה, לשמחה מה זו עושה, מניין הביטחון שהקב"ה סולח לנו על עוונותינו?

"אני אצליח להוציא ממנו".

באותו יום הביא בן העשירים תפוח. היה זה טרום עונת התפוחים, הפירות הללו עדיין לא הגיעו לשוק, ומחרם היה גבוה מאוד.

התקרב אליו רבי יהונתן וביקש ממנו שיתן לו פרוסה קטנה מהתפוח, אך הלה סירב.

קם רבי יהונתן ובירך: "בורא פרי העץ" - ובכדי שלא תהיה לו ברכה לבטלה, הפצירו ילדי הכיתה בנער העשיר שייתן לו חתיכה מהתפוח, וכך עשה.

כך גם אנו ביום הכיפורים מברכים: "מלך מוחל וסולח לעונותינו ולעונות עמו ישראל". באים מלאכי השרת ואומרים לפני הקב"ה: ריבונו של עולם, תסלח להם מהר, כדי שלא

תהא ברכתם 'לבטלה'... והקב"ה, אבינו שבשמים, מוחל וסולח לנו על כל עונותינו.

שמעתי פעם מראש הישיבה שלי, הגאון רבי דב מאיר רובמן זצ"ל:

לאחר יום של תשובה והתעלות הנפש, צום תפילות וידויים, אנו חותמים את תפילת הנעילה, ומיד לאחר מכן - תפילת ערבית של חול. ואיך אנו פותחים את התפילה? כמו כל תפילת ערבית של חול: "והוא רחום יכפר עון".

ותמוה, האם כך ראוי לפתוח את התפילה הראשונה שלאחר יום הכיפורים, יום סליחה ומחילה? בעודנו שרויים באווירה המרוממת

יש סימן שלם בשולחן ערוך (סימן תרג), שמכיל סעיף אחד בן כמה מילים: "אף מי שאינו ניזהר מפת של כותים, בעשרת ימי תשובה צריך לזיהר".

בימים עברו, כשיהודים התגוררו בין גויים, המאפיה היתה של גויים. לא היה שייך לדרוש מהיהודי שלא לאכול מפתו של האופה הגוי. עם זאת, בימים הנעלים של עשרת ימי תשובה, מן הראוי שימנעו מכך, עם כל הקושי שבדבר.

ועלינו להבין, מה העניין בהקפדה הזאת? הרי ממה נפשך, אם יודעים שהגוי שם בפת חומרים לא כשרים, או אפילו אם מסופקים בכך, ודאי שאסור לאכול מן הפת; ואם יודעים בוודאות שאין בפת שום חשש כשרותי - מה העניין להימנע מאכילתה דווקא בעשרת ימי תשובה - מאחר וזו פת כשרה?

ובכלל, יש להבין, מה פשר ההחמרה וההקפדה לזמן קצוב, כאשר לאחר יום כיפור ישוב להרגליו הישנים?

של היום הקדוש, ולבושים בגדי לבן, עוד לפני שטעמנו איזה דבר מאכל לאחר הצום - כבר ממהרים לומר: "והוא רחום יכפר עון". מה פשר הדבר?

אדם שקיבל על עצמו נזירות, כאשר מסתיימים ימי נזירותו - הוא חייב להקריב קורבן חטאת לה', 'מִאֲשֶׁר חָטָא עַל הַנֶּפֶשׁ' (במדבר ו, יא).

ותמוה, הלא אדרבה, הוא קיבל על עצמו נזירות, התקדש והתעלה, ומדוע עליו להביא קורבן חטאת?

מפרש הרמב"ן (במדבר ו, יד), שקדושתו והתעלותו של הנזיר - היא גופא הסיבה להבאת הקורבן - "פְּיֹם מְלֹאת יְמֵי נְזִירוֹ" (שם, יג). בתקופת נזירותו הוא התקדש, נטהר והתעלה למעלות נשגבות כל כך, עד שהשווהו הכתוב לנביא. אם כן, ראוי היה שיישאר בדרגתו המרוממת, עם כל חיי הקדושה והפרישות. ואם הוא פוסק מהנזירות, ושב אל חיי החולין ואל תאוות העולם - עליו להביא קורבן על כך.

וכך ממשיך האדם להרהר בינו לבין עצמו: "הרי בתקופה הזו נוכחתי לדעת שהחומרה הזאת ממש לא קשה ליישום, זה ממש לא 'סוף העולם'". ואז הוא מקבל על עצמו: "כדאי שאמשיך בהקפדה שהתחלתי בה, ולא אפסיק אותה, וה' הטוב יעזור לי שאוכל להתמיד בכך כל השנה".

וכך התרחבה ההחמרה של עשרת ימי תשובה והפכה להנהגה כללית, שאינה תלויה בזמן ובמקום.

כך גם הנזיר. לאחר שחי חיי קדושה עילאיים, אם ירד מהפסגה הזאת ויחזור להיות בדרגה פשוטה כפי שהיה קודם לכן - עליו להביא קורבן חטאת, "מאשר חטא על הנפש".

מובא בפרקי דרבי אליעזר (פרק מו): "ראה ס"מ שלא נמצא בהם ביום הכיפורים חטא, אמר לפניו: ריבון כל העולמים, יש לך עם אחד - כמלאכי השרת שבשמים, מה מלאכי השרת אין בהם אכילה ושתייה - כך ישראל אין להם אכילה ושתייה ביום

איזה מראה וצורה יש ליהודי כזה, שמיד לאחר שמסתיימים עשרת ימי תשובה, משיל הוא מעליו את החומרות וההקפדות המיוחדות שקיבל על עצמו בימים אלו, וחוזר להרגלי החולין שלו?

אלא, אומרים לאדם: עשרת ימי תשובה הם ימים מיוחדים, ימי רצון, ועליך להתעלות בהם, אל תישאר באותו מצב! גם אם כל השנה לא הקפדת על דבר מסוים, למרות שמבחינה הלכתית היה לך על מה לסמוך, כשמגיעים עשרת ימי תשובה עליך להתעלות ולהקפיד בהם.

אכן, הדרישה בעיקרה היא לזמן קצוב, למשך הימים הנשגבים הללו. אולם, לאחר שהאדם התעלה בימים אלה והקפיד שלא לאכול פת עכו"ם, בתום הימים הללו הוא יחשוב בליבו: "וכי לאחר שזכיתי להתעלות בימים נעלים אלו, אחזור אל ימי החולין, עם כל ההרגלים הישנים שנהגתי בהם, עם חוסר ההקפדה בדברים שההלכה אינה מחייבת?! לא ראוי לעשות כן!"

אכן, זהו תורף העניין. במשך כל ימות השנה האדם חי את העולם הזה, הוא לא מתנזר מתענוגות העולם, יש בו בהמיות במידה כזו או אחרת.

יום הכיפורים הוא יום של טהרת הגוף והנפש, אנו צמים כל היום ושקועים בתפילה מעת לעת. ביום קדוש זה אנו מצווים להסיר מעלינו כל זיק של בהמיות. אפילו המנעלים לכפות רגלינו, שהם החלק הכי נחות בגופנו - אסור שיהיו מעור של בהמה, שלא יהיה לנו שום קשר לבהמיות.

הקב"ה רצה שביום הקדוש הזה נדמה למלאכים. המלאכים הם רוחניים לגמרי, אין בהם אכילה ושתייה, אין להם תאוות, אין בהם שנאה וקנאה - כך אנו מתעלים ביום זה לדרגת

הכיפורים. מה מלאכי השרת יחפי רגל - כך ישראל יחפי רגל ביום הכיפורים. מה מלאכי השרת אין להם קפיצה - כך ישראל עומדים על רגליהם ביום הכיפורים. מה מלאכי השרת שלום ביניהם - כך ישראל שלום ביניהם ביום הכיפורים. מה מלאכי השרת נקיים מכל חטא - כך ישראל נקיים מכל חטא ביום הכיפורים. והקדוש ברוך הוא שומע עתירתן של ישראל מן הקטגור שלהם ומכפר על המזבח ועל המקום ועל הכהנים ועל כל הקהל מקטן ועד גדול, ועל כל עוונותיהם של ישראל ועל כל העם".

מה הכוונה "יחפי רגל", הרי ביום הכיפורים אנו מותרים בנעילת מנעלים שאינם מעור של בהמה?

אין מניעה להמשיך ולהתעלות גם בימים רגילים.

אך אם אנו אומרים לעצמנו: 'הנה נגמרו עשרת ימי תשובה, אפשר לחזור לקרקע המציאות' - המחשבה הזאת מעידה על כך שגם באותם ימים נשגבים, לא באמת העפלנו לפסגה. היה נדמה לנו שאנו נמצאים שם למעלה, במרומי ההר, אבל זה היה רק למראית עין.

לכן, מיד לאחר יום הכיפורים, בךדתנו מן ההר אל חיי המעשה, אנו פותחים ואומרים: "והוא רחום יכפר עון".

המלאכים.

ומניין נדע אם ההתעלות הזאת היא אמיתית ופנימית ולא חיצונית ושטחית?

המבחן יהיה בתום יום הכיפורים, כאשר נרד מההר הגבוה ונשוב אל מרגלות ההר. אדם שניתק את עצמו מן העולם הגשמי והארצי, והתעלה למדרגה של מלאכים, היה מצופה ממנו שייטול עימו את ההשגות הגבוהות שהשיג ביום הקדוש הזה אל המשך השנה. אם היה אפשר להידמות למלאכים ביום הכיפורים,

מערכת "האזר לחיים"

מאחלת לכל קוראי החוברת

שנה טובה ומבורכת

וצמר חתימה טובה

תזכו להיכתב ולהיחתם בספר החיים והשלום

הקבלת פני רבו

תשפ"ד

שמחת בית השואבה

חול המועד
טובות

כולנו מגיעים למעמד הגדול
של הקבלת פני מרן ראש הישיבה

הגאון הרב **ראובן אלבז** שליט"א

ביום ראשון ט"ז תשרי - 1 באוקטובר

תפילת מנחה בשעה 17:30

בישיבת "אור החיים"

רח' עזרא 1 ירושלים

"חייב אדם להקביל פני רבו ברגל"

ינצו את הזרה הכאזר האפורס

ר' אליהו מנחם

צורת נשיא פתוחה

תפילת צרימת אוקוס

מסונב הסיבות

נעלמו כליל, וככל הנראה הוא הצטרף לששת המיליונים שקידשו שם שמים במותם. בינתיים החליט איצ'ל לקבוע את מושבו ברוסיה, ולאחר כמה שנים, כשהקים משפחה, הפך מקום המגורים לקבוע.

לפרנסתו עבד בפרדס אתרוגים. העבודה לא הייתה קשה מדי. הוא היה אחראי על קטיפת האתרוגים, על ניקיונם, על אריזתם, ועל הכנתם למשלוח.

מדי ערב סוכות היה מקבל את הכסף על עבודת השנה החולפת וממהר לשוב לביתו. שם כבר דאגו בני הבית להקים סוכה מפוארת במיוחד. איצ'ל היה טורח להשיג ארבעה מינים מהודרים ביותר ולקיים את דברי חז"ל "זה א-לי ואנווהו - התנאה לפניו במצוות" (שבת קלג ע"ב).

באחת השנים, בהיותו בתחנת הרכבת לכיוון ביתו, גילה לחרדתו, כי צרור כספו נעלם ואיננו. לא נותרה בידו אפילו פרוטה אחת לרכישת כרטיס

לפעמים אדם מקבל מכה קשה, והוא מצר ובוכה על כך, אך דווקא הפורענות הזו מצמיחה לו ישועה גדולה. הוא בוכה על סילוק השכינה, ועל חורבן בית המקדש, ועל ידי כך זוכה להשראת השכינה בתוכו, ולשפע קדושה וטהרה.

מעשה בשני אחים תאומים שגדלו בפולין - יצחק ויעקב, איצ'ל ויענק'ל. האחים היו קרובים זה לזה, ודאגו זה לזה. כשעלה הכורת הנאצי על פולין, סיכמו ביניהם לעשות הכל כדי שלא יפרדו איש מעל אחיו. בני המשפחה כולם נספו לנגד עיניהם - הוריהם ואחיותיהם הפכו לאפר דק, אך הם נשארו בחיים, ונשלחו למחנות ביחד. לקראת סוף המלחמה כבר לא הועיל להם דבר - הם הופרדו בכוח. יענק'ל הועלה לרכבות, ואילו איצ'ל נשאר במחנה.

בדרך לא דרך הצליח איצ'ל להימלט ולהישאר בחיים. כשהסתימה המלחמה התברר לו כי עקבות תאומו

נסיעה.

ולשמחתו, גילה יהודי. הוא מיהר לשתפו בקורותיו. היהודי סיפר לו כי גם הוא הפסיד נסיעה, והזמין אותו לשהות בחג בביתו הסמוך לפרדס האתרוגים.

איצ'ל סיפר על עבודתו שם, והיהודי הזר שאל אם הוא מזהה אותו. כשנענה בשלילה, סיפר כי הוא בעל פרדס האתרוגים בעצמו. הוא אינו מרבה לפקוד את פרדסיו, אלא מעדיף לתת לאחרים לטפל בהם.

כשהגיעו לביתו המפואר הבין איצ'ל כי היהודי שלפניו הנו אמיד בכל קנה מידה. הוא נהנה לראות שגם במעמדו הוא מקפיד על שמירת תורה ומצוות - סוכה רחבת ידיים המתינה להם בחצר הבית, ובעל הפרדס סיפק לאיצ'ל את המינים החסרים לו.

בערב החג התבונן בו איצ'ל בעודו אוגד את הלולב. והנה הבחין כי היהודי קושר את הלולב בחוט של זהב. "מדוע זהב?" - הקשה, ונהנה לשמוע את התשובה המוכרת לו עוד מימות ילדותו הרחוקים: "משנה מפורשת

השבר היה גדול - אין ארבעת המינים, מלבד האתרוג המהודר, שאותו בחר לעצמו מפרדס האתרוגים. אין חג בבית. אין כסף לשנה הקרובה... הוא לבדו נמצא בין אלפי גויים החולפים על פניו במרוצה, ואינם נותנים דעתם ליהודי שבור ורצוץ כלל... דמעות חמות פרצו מעיניו בלי שליטה. הוא חש בודד ועוזב מאין כמוהו.

אלא שכעבור מספר דקות התעשת ונזף בעצמו והחליט לקבל את יסורי ה' באהבה: "נו, איצ'ל, הלא אינך ילד קטן! אחרי שעברת את השואה הארורה, ותמיד הצלחת לראות את הקב"ה מלווה אותך בכל צעד ושעל, אתה נופל ונשבר ממקרה פעוט זה!?" איצ'ל התחזק, הוא קם ממקומו ופנה לחפש את סניף הדואר הקרוב כדי לשלוח טלגרמה ולהודיע לבני ביתו, כי בשלב זה הוא מתעכב.

התור בדואר היה ארוך. תוך כדי המתנה ממושכת חש בטפיחה קלה על גבו. הוא מיהר להסתובב,

ברגעים הקרובים סיפרו זה לזה על שנים של חיפושים שהסתיימו באפס תוצאות, ועל כל הקורות אותם מאז נפרדו דרכיהם.

הרי לנו, שמכה קשה של אובדן משכורת של שנה שלמה, הופכת בן רגע לצעד ראשון בדרך לישועה מופלאה!

"אֹדְךָ ה' כִּי אָנַפְתָּ בִּי" (ישעיה יב, א) - מודה אני לה' על שכעס עלי, שכן מתוך הכעס באה ישועה גדולה.

"יִסַּר יִסְרֵנִי יְיָ וְלִמּוֹת לֹא נִתְּנָנִי, פִּתְחוּ לִי שַׁעֲרֵי צְדָק אֲבֹא בָם אֹדְךָ יְיָ... אֹדְךָ כִּי עֲנִיתָ נִי וְתָהִי לִי לִישׁוּעָה" (תהלים קיח, יח-כא) - דוד המלך מודה לקב"ה על שייסר ועינה אותו, שכן מתוך יסורים ועינויים אלו באה ישועתו.

היא 'מעשה באנשי ירושלים, שהיו אוגדין את לולביהן בגימוניות של זהב' (סוכה לו, ב). כך היה אבי נוהג לעשות" - סיים בעל הבית - "ואני ממשיך את דרכו".

"אביך היה נוהג כך?" - התייפח איצ'ל לעומתו - "הלא גם אבי היה עושה כן. אבל מה נשאר לנו? אבא נפטר, אמא נפטרה... הוי, רוחל'ה, אחותי היקרה. גם אותה רצחו הנאצים, ולאה המסכנה - הם לא השאירו לה שום תקווה".

בעל הפרדס שמע, ומרגע לרגע הלכו פניו והחווירו. הוא בחן את פניו של העומד מולו בדקדקות, ופתאום קרא בקול מבהיל: "איצ'ל! איצ'ל! אחי התאום היקר! אני הוא יענקל'!"

לעילוי נשמת
עיישה בת סוליקה ז"ל

גם תינוק קולט

הקול יוצא בתוך כל העם, אנשים ונשים וטף, לאמור: 'מה הקיבוץ הרב הזה שנתקבצנו יחד כולנו?' ותהיה התשובה: 'לשמוע דברי התורה שהיא כל עיקרנו והודנו ותפארתנו', ויבואו מתוך כך לספר בגודל שבחה והוד ערכה וכניסו הכל בליבם חשקה, ועם החשק בה ילמדו לדעת את השם ויזכו לטובה וישמח ה' במעשיו".

כולם היו נקהלים ומתקבצים למעמד הנשגב הזה, אנשים נשים וטף, ויש אומרים שחיוב הבאת הקטנים הוא כבר מגיל שלושים יום (מנחת חינוך, שם).

הגמרא (חגיגה ג"ע"א) מקשה: "אם אנשים באים ללמוד, נשים באות לשמוע, טף למה באין?" ומתרצת: "כדי ליתן שכר למביאיהן".

ועדיין יש להבין, אם אין תועלת לטף בביאתו, מדוע יהיה שכר למביאים אותם?

אלא שניתן ללמוד מכאן יסוד עצום בחינוך הילדים:

מורי ורבי, ראש ישיבת "בית יוסף נובהרדוק", רבי בן ציון ברוך זצ"ל, מביא בספרו "הגיוני מוסר" (ח"ג עמוד רמד, פרשת וילך) רעיון נפלא מאוד בעניין מצוות הקהל, המתקיימת בחג הסוכות שבמוצאי שמיטה.

בתורה הקדושה נאמר (דברים לא, יב): "הִקְהֵל אֶת הָעָם הָאֲנָשִׁים וְהַנָּשִׁים וְהַטָּף... לְמַעַן יִשְׁמְעוּ וְלְמַעַן יִלְמְדוּ וְיִרְאוּ אֶת ה' אֱלֹהֵיכֶם". ואומרת הגמרא (סוטה מא ע"א): "מוצאי יום טוב הראשון של חג בשמיני, במוצאי שביעית, עושים למלך בימה של עץ בעזרת המקדש והוא עומד ומקריא מתוך ספר התורה".

ה"חינוך" (מצוה תריב) כתב לבאר שרשי מצוה זו: "לפי שכל עיקרון של עם ישראל היא התורה, ובה ייפרדו מכל אומה ולשון, להיות זוכין לחיי עד, תענוג נצחי שאין למעלה הימנו בנבראים. על כן, בהיות כל עיקרון בה, ראוי שייקהלו הכל יחד בזמן אחד מן הזמנים לשמוע דבריה ולהיות

וזה לשון רבנו עובדיה מברטנורא
בביאור המשנה:

”אשרי יולדתו - מאושר במידות
טובות, עד שכל העולם אומרים
עליו אשרי מי שילדתו. ויש אומרים:
על שם שהיא גרמה לו שיהא חכם,
שהיתה מחזרת על כל בתי מדרשות
שבעירה, ואמרת להם: ‘בבקשה
מכם, בקשו רחמים על העובר הזה
שבמעיי שיהיה חכם’, ומיום שנולד לא
הוציאה עריסתו מבית המדרש, כדי
שלא ייכנסו באוזניו אלא דברי תורה.”

אמו של רבי יהושע העניקה לו את
האפשרות להיות חכם גדול בחכמת
התורה, זאת על ידי שלא הוציאה
עריסתו מבית המדרש, וכך קלטו
אוזניו דברי תורה, ונפשו ספגה את
קדושת התורה.

בגמרא (ברכות י ע"א) מובא, שאת
הפסוק ”פִּיָּהּ פְּתַחַהּ בְּחֻכְמָהּ וְתוֹרַת
חֻסְדָּהּ עַל לְשׁוֹנָהּ” (משלי לא, כו) אמר
שלמה המלך על דוד אביו.

וזאת לפי: ”שדר בחמישה עולמים

אף שהתינוק עדיין צעיר לימים, ולא
הגיע לגיל חינוך, הריהו קולט, שומע
ומבין את הנעשה סביבו. לכן ציוותה
התורה להביא את התינוקות לבית
המקדש, לשמוע את דברי התורה,
כדי שייספוג התינוק בנשמתו את
עניין שמיעת דברי התורה, ועל ידי כך
כשיגדל ירגיש יותר קירבה לתורה.

אף שעדיין לא הגיע התינוק לגיל
חינוך, אם הוא נמצא במקום קדוש,
ושואף ברוחו מאווירה של קדושה,
הדבר משפיע על ליבו ונפשו של
הילד לטובה.

נלמד מכאן, עד כמה צריך להיזהר
לשמור את צעירי הצאן מכל משמר,
לבל יראו וישמעו דברים שאינם לפי
רוח התורה והמצוות, וקל וחומר
שלא לקחתם למקומות שיש שם כל
מיני מראות נגעים, ליצנות ולשון הרע
ורכילות.

וצריך בזה זהירות רבה ועצומה.

במשנה באבות (ב, ה) נאמר על רבי
יהושע בן חנניה: ”אשרי יולדתו.”

בנוסח "פתח אליהו הנביא": "בִּינָה לְבָא וּבָה הַלֵּב מִבֵּין". אצל החיות והבהמות מקור המזון של התינוקות נמצא במקום טינופת, ובשעת אכילתם מסתכלים הם במקום מאוס. אך האדם אינו כן, אלא בשעת אכילתו צופה ומביט בלב שהוא מקום בינה.

ולכאורה, עדיין יש להקשות, ומה בכך אם יינק התינוק ויראה מקום טינופת, הרי קטן הוא ולא מבין דבר?

על פי היסוד שנתבאר לעיל, הדבר מובן - התינוק קולט את כל המראות שהוא רואה, אף שהינו רך וצעיר לימים.

כדי שיגדל הילד בקדושה ובטהרה, הפליא ה' חסדו עלינו וקבע שמקום מזונו, שממנו חיותו, יהיה במקום בינה.

ואמר שירה. דר במעי אמו ואמר שירה, שנאמר: 'בְּרָכִי נַפְשִׁי אֶת ה' וְכָל קַרְבֵי אֶת נֶשֶׁם קִדְשׁוֹ' (תהלים קג, א).

יצא לאוויר העולם ונסתכל בכוכבים ומזלות ואמר שירה, שנאמר: 'בְּרָכּוּ ה' מִלְּאֲכָיו גְּבֵרֵי כַח עֲשִׂי דְבָרוֹ לְשִׁמְעַע בְּקוֹל דְּבָרוֹ. בְּרָכּוּ ה' פֶּלַעַצְבָּאִיו מְשֻׁרְתָיו עֲשִׂי רְצוֹנוֹ' (שם כ-כא).

ינק משדי אמו ונסתכל בדדיה ואמר שירה, שנאמר: 'בְּרָכִי נַפְשִׁי אֶת ה' וְאַל תִּשְׁפָּחֵי פֶלַעַ גְּמוּלָיו' (שם, ב).

שואלת הגמרא: "מאי כל גמוליו?" ועונה: "אמר רבי אבהו: שעשה לה דדים במקום בינה".

דוד המלך התבונן בנפלאות ה' יתברך, ונתן תודה ושבח לבורא, על שקבע את מקום חיות המזון של התינוק ליד הלב, שהוא מקום בינה [וכפי שנאמר

ארבעה סוגים בעם ישראל

לא נהנה.

ההדס לעומת זאת לא ראוי לאכילה, אך ריחו ריח טוב. רומז הוא לבעלי מצוות שעושים צדקות ומעשים טובים (שמועילים הם לאחרים) אך לעצמם אינם דואגים, שאינם עוסקים בתורה. לזכות את נשמתם, הם אינם מוכנים. כהדס הזה, שמוכן לתת את ריחו ולהקריב מעצמו לאחרים, אך הוא עצמו חסר טעם.

הערבות, "עֲרָבֵי נַחַל", המצויות לרוב, אין בהן לא טעם (שטעמה מר כלענה) ולא ריח. רמז לעמי הארצות, שאין בהם לא תורה ולא מצוות או מעשים טובים.

באה התורה הקדושה ומצווה אותנו לאחר יום הכיפורים לקחת את ארבעת המינים הללו ולחברם יחד, ולא להחסיר אף לא פריט אחד מהם - שהדין הוא שאם חסרות אפילו רק הערבות, הרי שלא מקיימים בכך את המצוה, ואף שקנה אתרוג מיוחד ומהודר במינו במחיר יקר!...

רמז מיוחד רמזו רבותינו בארבעת המינים הניטלים בחג, לארבעה סוגים הקיימים בעם ישראל.

לכל סוג מארבעת המינים ישנה תכונה מסוימת שמייחדת אותה משאר המינים, אך רק בהתחברם יחד מקיימים את המצוה (שהיא מלשון 'צוותא' - יחד), ומתחברים להקב"ה.

לאתרוג, "פְּרִי עֵץ הָדָר" (ויקרא כג, מ), יש ב' יתרונות ומעלות: הוא גם נאכל וגם יש בו ריח טוב (אפשר לעשות ממנו ריבה טעימה לאכילה, וכשמכניסים אותו לבית מתמלא הבית ריח טוב) - הוא הרומז לצדיק העוסק בתורה ולא מחזיק טיבותא לנפשיה (טובה לעצמו), אלא מפיץ ומזריח את תורתו לארץ ולדרים עליה, כריח הטוב הזה שמופץ לרבים.

ללולב, "כַּפַּת תְּמָרִים" (שם), אין ריח, אך טעמו הוא נפלא - הוא הרומז לצדיק, "צְדִיק כְּתָמָר יִפְרָח" (תהילים צב, ג), כשהוא עוסק בתורה לעצמו, ולא מלמד את האחרים, כתמר הזה שרק האוכלו נהנה ממנו, אך העומד מרחוק

בהשגחה מיוחדת

של תורה, לומדים בכלל, מגדלים משפחות גדולות. איך? אל תשאל שאלות! הרבה דרכים למקום.

מי שהולך עם הקב"ה ועושה את רצונו, הקב"ה מחזיר לו כפל כפלים. אני מכיר בחורים שהתחתנו בלי כלום, הם לא חלמו על דירה, וכיום ברוך ה' יש להם דירה משלהם ששווה מיליונים. איך? כבר אמרנו: אל תשאל שאלות.

היה אצלי אברך שבחתונתו קיבל מהוריו ומהורי כלתו סכום של מאה אלף ש"ח. מה עושים עם סכום כזה? לקחו הלוואות ומשכנתא גדולה והצליחו לקנות דירה באחד הפרויקטים. כיום הדירה שלהם שווה

אף חבב עמים כָּל קְדָשָׁיו בְּיַדָּהּ וְהֵם תָּכְפוּ לְרַגְלָהּ יִשְׂא מַדְבְּרֶתֶיהָ (דברים לג, ג).

פרש רש"י: "כָּל קְדָשָׁיו בְּיַדָּהּ" - כל צדיקיהם וטוביהם דבקו בכך, ולא משו מאחריך, ואתה שומרם. וְהֵם תָּכְפוּ לְרַגְלָהּ' - והם מתמצעים ומתכנסים לתחת צלך".

מי שדבק בה' ומסתופף בצלו - אין לו מה לדאוג. הוא מתהלך בתום וביושר ועוסק בתורה ובעבודת ה' בלי שום חשבונות, וזוכה לראות בעיניו כיצד הקב"ה מלווה אותו בכל דרכיו. לא חסר לו שום דבר, ה' דואג לכל צרכיו. עולם התורה מתקיים בניסים גלויים, מעל הטבע; מתחתנים, מקימים בתים

להצלחת
רעיה בת אהובה

דשמיא, וכעת עליו להתמודד עם קשיי החיים.

שני בחורים בעלי תשובה נכנסו לישיבה ולמדו חברותא בשקידה רבה במשך כמה שנים. לימים, אחד מהם התחתן והקים בית נאמן בישראל. לאחר נישואיו הם המשיכו לשקוד על התורה בחברותא, זה כאברך וזה כבחור. כעבור זמן גם השני מצא את זיווגו והקים את ביתו. ביום החתונה, אשתו של החבר האברך ילדה בן במזל טוב.

האברך השתוקק מאוד לערוך 'שבע ברכות' לחברותא שלו. אבל שני מכשולים עמדו בדרכו: ראשית, אשתו ילדה, והוא היה טרוד סביב העניין מבוקר עד לילה. שנית, מצבו הכלכלי היה קשה, היו לו הוצאות רבות על התינוק, ולא היה לו מהיכן לממן את העלות של ה'שבע ברכות'. אבל הוא החליט לא להיכנע לקשיים, ובעזרת ה' יצליח.

הוא הודיע לחברו על ה'שבע ברכות'

מעל מיליון ש"ח. ואם לא די בכך, יום אחד הוא בא אלי וסיפר שסבתו נפטרה, והוא קיבל מהירושה רבע מיליון ש"ח. זה לא מהסבתא - זה משמים! האברך שחי חיי תורה, והיו לו מאה אלף ש"ח, הגיע אלי להתייעץ על האפשרות לדירה שנייה... האם זה טבעי? זו הנהגה מיוחדת של הקב"ה עם אלה ש"מתמצעים ומתכנסים לתחת צלך".

ערכנו התרמה של הוראות קבע לישיבה. ניגש אלי אדם והתנצל: "מצטער, אין לי אפשרות. פעם, כשהייתי אברך, יכולתי להרשות לעצמי לתרום. מאז שיצאתי לעבוד מצבי הכלכלי הורע, ואני שקוע בחובות גדולים".

הרי זה נגד הטבע! מה ההסבר? פשוט מאוד: כשהוא היה אברך היתה לו סייעתא דשמיא, הוא זכה להנהגה מיוחדת, על טבעית, ששמורה למי שמסתופף תחת המטריה של בורא עולם. ברגע שיצא מבית המדרש הוא כבר אינו תחת המטריה של בורא עולם, הוא איבד את הסייעתא

כאשר נכנסה לביתו וראתה משקאות ושקיות מלאות. שאלה אותו: "מה זה?" והוא סיפר לה שהוא אמור לערוך לחברותא שלו 'שבע ברכות'.

"מת?!" היא שאלה את חתנה, והוא השיב במבוכה ובחוסר אונים: "היום". "למה לא אמרת לי? אם הייתי יודעת, הייתי באה לפני כן, לעזור לך".

אבל עדיין לא מאוחר, תיכף ומיד היא נכנסה לעניינים, ארגנה, סדרה, הכינה, ערכה... תוך שעה היה הכל ערוך ומוכן. לבסוף יצאה מהבית לקנות במאפיה לחמניות טריות.

בעודו מתכונן להגעת האורחים, צלצל מכשיר הטלפון. דודה שלו, אחות

שיערך בביתו, קנה מצרכים והזמין כמה מבני המשפחה וחברים. ביום של ה'שבע ברכות' הוא נסע לבית החולים להביא את אשתו עם התינוק. במשך כל היום היה עסוק עם התינוק, ועדיין לא התפנה לארגן את ה'שבע ברכות' בסלון ביתו. הוא היה מותש לגמרי. בעוד מספר שעות אמורים המוזמנים להגיע, ואין זכר ל'שבע ברכות'. מה יהיה?

לפתע נשמעו דפיקות בדלת. הוא ניגש לפתוח את הדלת, חמותו בפתח. היא היתה אמורה להגיע בעוד יומיים לסייע לאשתו, אך החליטה להקדים ולבוא היום.

השיעור השבועי
 של מרן ראש הישיבה
 הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א
ימי שלישי **ימי חמישי**
 שיעור מוסר ביאורים ונפלאים על פרשת השבוע
 בשעה 21:00 בהיכל הישיבה רח' עזרא 1 ירושלים
 ניתן גם לשמוע את השיעור בטלפון: 02-6400000
orhachaim.co.il

ממש תענוג!

האירוע הסתיים, המוזמנים עזבו, גם החתן והכלה, וכמובן גם הדודה מחו"ל... כעת האברך נשאר לבדו, עם החובות שנשארו מה'שבע ברכות'.

ואז הוא נזכר במעטפה. כן, המעטפה שנתנה לו הדודה בתחילת הערב, וכבר כמעט שכח ממנה. שלף את המעטפה, פתח אותה ומצא בה סכום גדול, שכיסה את כל העלות של האירוע והספיק לו גם להוצאות הרבות שהיו בעקבות הלידה.

הוא אשר אמרנו: הרבה דרכים למקום. אם האדם חי תחת המטריה של בורא עולם - אין לו מה לדאוג, ריבונו של עולם דואג לו ומשפיע עליו שפע משמים.

אמו, המתגוררת בחו"ל מודיעה לו שהיא באה לבקר בישראל, וכעת היא בדרך אליו, לביקור קצר, רק להגיד שלום ומזל טוב להולדת התינוק.

מה יעשה? אם יאמר לה שאין זה זמן מתאים - היא עלולה להיפגע... אמר לה: "ברוכה הבאה", והתפלל לה' שהכל יעבור בשלום.

הדודה הגיעה. הלכה לראות את היולדת ואת התינוק, איחלה מזל טוב והושיטה לאברך מעטפה: "זה בשביל הלידה". הוא אמר תודה רבה, הכניס את המעטפה לכיסו ומיהר לדלת הכניסה, לקבל את פני המוזמנים שהחלו להגיע.

האירוע עבר בהצלחה רבה. שמחה אמיתית, אכילה של מצווה, שירה, דברי תורה ושבחים לחתן ולכלה.

ההשקעה הטובה ביותר

התורה, כי כאשר הביא יוסף את שני בניו, מנשה ואפרים, אל יעקב כדי שיברכם, הוא העמיד את מנשה בנו הבכור מול ידו הימנית של אביו, ואילו את אפרים הצעיר מול ידו השמאלית, כדי שיעקב אבינו יניח את ידו הימנית על ראש מנשה ואת ידו השמאלית על ראש אפרים, אבל יעקב אבינו "שָׁפַל אֶת יָדוֹ" והניח את ידו הימנית על ראש אפרים ואת השמאלית על ראש מנשה.

בתרגום אונקלוס מבאר את המילה 'שָׁפַל' - "אחכמינון", וכפי שאומר רש"י: "בהשכל וחכמה, השכיל את ידיו לכך ומדעת, כי יודע היה כי מנשה הבכור, ואף על פי כן לא שת ימינו עליו". יעקב ידע היטב כי אפרים בשמאל ומנשה בימין, והוא עשה בחכמה כאשר הניח את ידיו הפוך.

מהי אותה חוכמה?

ביאר ה"כתב סופר": ידוע כי מנשה

"שָׁמַח זְבוּלֹן בְּצִאתָךְ וַיִּשְׁכַּר בְּאַהֲלֵיךְ" (דברים לג, יח).

פירש רש"י: "זבולון ויששכר עשו שותפות, זבולון לחוף ימים ישכון ויוצא לפרקמטיא (למסחר) בספינות ומשתכר ונותן לתוך פיו של יששכר, והם יושבים ועוסקים בתורה".

יששכר הוא זה שיושב באוהלה של תורה ולומד, ואילו זבולון הוא זה שתומך בו כדי שיוכל ללמוד באין מפריע.

ואכן בכל הדורות נהגו בעם ישראל לערוך הסכם 'יששכר וזבולון': ה'זבולון' תומך בכספו ב'יששכר' היושב על התורה ועל העבודה, ואת שכר לימוד התורה הם חולקים ביניהם שווה בשווה.

ומי משניהם חשוב יותר? זה שלומד תורה או זה שמסייע ומחזיק את לומדי תורה?

בפרשת ויחי (בראשית מח, יג-יד) מספרת

כל - "כאפרים", שהוא במעלה גבוהה יותר, בהיותו עמל בתורה כל העת, ואם לא הצליח בכך אזי שיהיה לכל הפחות "כמנשה", שהוא מחזיק תורה.

אכן, יש את 'זבולון', ה'תמכין דאוריתא' (תומך בתורה), שעומד לימינם של לומדי התורה, שיוכלו ללמוד באין מפריע, ויש את 'יששכר', שנוטל על עצמו את עול לימוד התורה. באה התורה ללמדנו, כי לימוד התורה הוא העיקר!

אדם צריך לחנך את בנו, כי התכלית והעיקר הם עמל התורה יום ולילה. וגם אם הבן יגיע במהלך השנים למצב בו ירגיש שאין הוא יכול יותר לעסוק בתורה ללא הרף, ויצא לעולם המסחר כדי להתפרנס - יהיה לו מטען רוחני גדול מכל השנים שבהן למד תורה, ויבין שתפקידו לתמוך בלומדי התורה.

התורה שאדם לומד בצעירותו, גם אם לאחר מכן יצא לעסוק לפרנסתו,

עמד לצידו של אביו, יוסף, וסייע לו בכל עניני הממלכה. לעומת זאת אפרים היה כל העת בבית המדרש. כאשר הגיע יעקב אבינו למצרים, שהה אפרים כל הזמן במחיצתו כדי ללמוד תורה. הרי שמנשה הבכור, עם כל מעלתו הגבוהה, לא עסק בתורה יומם ולילה, אלא היה לצידו של אביו ועזר לו בניהול עניני הממלכה המצרית, ואילו אפרים היה זה שעסק בתורה, וקיבל את כל התורה מיעקב אבינו, מהסבא קדישא.

כאשר יעקב אבינו עומד לברך את בניו של יוסף, הוא רצה להראות לעין-כל מה חשוב יותר. להנחיל לדורות כי עמל התורה, הוא החשוב יותר. לכן את ידו הימנית הניח על ראש אפרים הצעיר, בהיותו בן תורה, יניק וחכים. בודאי בירך גם את מנשה הבכור, אבל כדי להחדיר בכלל ישראל את מעלת לומדי התורה, הוא 'שָׁפַל' את ידיו, וזו היתה החכמה הגדולה במעשה זה של יעקב אבינו.

לכן בברכת הבנים אומרים: "ישמך אלוקים כאפרים וכמנשה", ראשית

להקדיש עצמו ללימוד תורה, בוודאי שמעלתו עדיפה.

עם זאת, העמל בתורה, ימצא מלבד לימוד התורה גם פרנסה מכובדת. הוא יכול ברבות הימים להיות מרביץ תורה בישראל, ראש ישיבה או דיין, ואנחנו בוודאי זקוקים לפוסקים ולדיינים ולרבנים.

ראש עיר אחד שאל פעם את מרן רבנו עובדיה יוסף זצ"ל, לשם מה צריכים לומדי תורה רבים כל כך, וכי צריכים כל כך הרבה 'רבנים'?

השיב לו מרן זצ"ל: "כבר הקדימו אותך רבותינו בשאלה זו, ואמרו במדרש (קהלת רבה ז, כח), כי אלף נכנסים למקרא, ולבסוף רק אחד מהם יוצא להוראה, אבל אם לא יהיו אלף שיכנסו למקרא, לא יהיה אפילו אחד שיצא להוראה!" לכן השאיפה הגדולה של כל אחד צריכה להיות כל העת בעמל התורה, ולא לקנא באחרים שיוצאים לעבוד ומרוויחים כסף רב. גם אם הם נשואים יראי שמים - מה שמוטל לעתים

נשארת חקוקה בליבו, זאת ה'גירסא דינקותא' (לימוד מילדות), המלווה אותו כל חייו.

אבי זצ"ל למד בצעירותו בישיבה, עד שנאלץ לעזוב, אבל מה שלמד באותן שנים, זה מה שנשאר לו. בזכותו קיבל אירוע מוחי רח"ל, ובמשך שבע שנים היה משותק בחצי גוף. עם זאת, הראש המשיך לעבוד. הייתי מדבר איתו על מה שלמד בצעירותו, והוא זכר בעל פה את הגמרות שלמד. במרוקו גם למדו את הזוהר הקדוש, וגם זאת הוא זכר. כי מה שלומדים עם הילדים בצעירותם, נחקק בליבם לכל ימי חייהם!

ידועה דעתו של רבי שמעון בר יוחאי האומר במסכת ברכות (לה ע"ב), שעל האדם לעסוק בתורה כל העת, בניגוד לדעתו של רבי ישמעאל האומר "הנהג בהן מנהג דרך ארץ". ואומרת שם הגמרא: "הרבה עשו כרבי ישמעאל ועלתה בידו, כרבי שמעון בר יוחאי ולא עלתה בידו". כלומר, יהיו רבים שיעסקו לפרנסתם, ולא יחסרו מי שיצאו לעבוד, ולכן כל מי שיכול

תוך מספר שנים, הפך המקום את פניו. כיום מי שרוצה להיות דבוק בתורה, הולך לתפוח. יש שם ישיבה לתפארת, כוללים, תלמודי תורה, המקום התפתח וזורח.

כך מקומות רבים, שבזכות התורה שורה עליהם ברכה.

התורה מספרת על יוסף הצדיק שהגיע לבית פוטיפר, והשי"ת ברך את ביתו בזכות יוסף הצדיק. יוסף היה "בן זקונים" והתרגום אומר כי הכוונה 'בר חכים', יעקב אבינו מסר לו את כל חכמתו, וכאשר חכם כזה הגיע לבית פוטיפר, הוא האיר את הבית, עד שפוטיפר נתן לו את המפתחות של בית הגנזים שלו. "וַיִּפְקְדֵהוּ עַל בֵּיתוֹ וְכָל יֵשׁ לֹוּ נָתַן בְּיָדוֹ" (בראשית לט,

בספק - אבל היכן התורה שלהם? אם אדם יושב ועוסק בתורה, בעזרת ה' יתברך יזכה למשרה חשובה. כמה משוועים היום בכל רחבי הארץ, שיגיעו אליהם רבנים ואברכים שישבו ויעסקו בתורה. בני הנוער שם מדרדרים, אין להם כל אחיזה ביהדות, וההורים מתחננים שיפתחו שם מקום תורה, כדי שהמאור שבה יחזירם למוטב.

בדרום הארץ יש מושב נידח בשם 'תפוח'. במשך שנים לא היה שם כלום, עד שיהודי ירא שמים מהישוב, הציע לתלמיד חכם אחד לפתוח שם ישיבה. הלכו ובדקו את המקום וראו שזה מקום שקט, רחוק מהמולת העיר, ואז שכרו צריף ופתחו בו ישיבה.

לעילוי נשמת
גבריאל בן אסתר ז"ל

ד). כי במקום שיש תורה שורה ברכה והצלחה.

בארצות הברית ישנה קהילה גדולה של חלבים. זו עדה עשירה ביותר, יש שם מיליונרים גדולים. כיום הוקמו שם ישיבות וכוללים, אבל לפני כן כל עשיר גדול היה פותח 'כולל' בבית, בונה בית מדרש ומחזיק שם אברכים. את המעשרות והחומש היו נותנים להחזקת תורה, בידעם שבזכות החזקת התורה, מגיעה כל הצלחתם.

"שִׁמְחָה זְבוּלוֹן בְּצִאתָהּ" - תשמח בעבודתך, אבל זאת בתנאי - "וְיִשְׁשָׁכֶר בְּאַהֲלֵיהֶּ". אם יש יששכר באוהל, אם יש לך את התורה שהוא לומד - התורה הזאת מלווה אותך. "פִּי מִלְאָכָיו יִצְוֶה לָהּ לְשִׁמְרָהּ בְּכָל דְרָכֶיהָ" (תהלים צא, יא) - מכל מילה ומילה של תורה שאדם לומד נברא מלאך, ואם אתה תומך בו - המלאך מלווה אותך, כי "בְּצֵל הַחֲכָמָה - בְּצֵל הַפֶּסֶף" (קהלת ז, יב).

ה"חפץ חיים" זצ"ל היה מחזק ומעודד

את מחזיקי התורה, ומעלה על נס את הזכות הגדולה ואת החשיבות הרבה של המחזיקים בעץ החיים - "עֵץ חַיִּים היא לְמַחְזִיקִים בָּהּ" (משלי ג, יח).

בד בבד, היה פונה אל לומדי התורה הנתמכים בידי מחזיקי התורה ומעורר אותם, וכך היה אומר להם: "כל אדם צריך להיזהר מביטול תורה, אולם אתם, שנתמכים בידי מחזיקי תורה, מכם נדרשת זהירות כפולה ומכופלת. אנשים מוזילים מכספם כדי לתמוך בכם ולזכות בחלק מתורתכם, ואם תתבטלו מלימוד - הם יתבעו אתכם בשמים!"

והסביר: לעתיד לבוא, יבואו תומכי התורה לבקש את חלקם בתורה. יאמרו להם: 'איזה שכר, הרי לא עסקתם בתורה!'

הם ישיבו: 'נכון שלא עסקנו בתורה, היינו טרודים בפרנסתנו, אך תמכנו מכספנו ביד נדיבה בלומדי תורה, כדי שיהיה לנו חלק בתורתם'.

ואז יאמרו להם: 'מצטערים, אומנם תמכתם בהם, אבל הם התבטלו ובזבו

את הזמן'.

התורה קרדום לחפור בה, וכיוצא בזה. אולם 'אַהְבֵי תוֹרַתְךָ', אלו שבאהבתם לתורה תומכים ביד נדיבה בלומדי התורה ומחזיקים אותם מכספם - "אֵין לָמוּ מְכַשׁוֹל", כי כל הכישלונות שנכשל בהם לומד התורה מיחסים רק לו, ואינם נדבקים במי שתמדך בו.

נמצא, שאת הלומד ידונו בשמים על החסרונות והפגמים שנפלו בלימודו, והדבר יגרע משכרו. אך תורתם של תומכי התורה שלמה, ושכרם שלם מן השמים - "שְׁלוֹם רַב לְאַהְבֵי תוֹרַתְךָ".

שלמה המלך ע"ה אומר בקהלת (ו): "כִּי בְצִל הַחֲכָמָה - בְּצִל הַפֶּסֶף". מי שמחזיק בכספו לומדי תורה ותומך בהם - מקיים את התורה. בזכות זו יש לו שכר רב ועצום, ולא עוד אלא שנחשב לו כאילו הוא עצמו עוסק בתורה.

הגאון רבי חיים מוולוז'ין זצ"ל, תלמידו הגדול של הגאון מוילנא זצ"ל, ייסד את ישיבת וולוז'ין, 'אם הישיבות', ועמד בראשה עד לפטירתו.

יבואו מחזיקי התורה ויתבעו את אלו שנתמכו על ידם, ויאמרו להם: 'רמאים! למה הוניתם אותנו? תלינו בכם את תקוותנו, הוזלנו לכם מכספנו, ואתם התלתם בנו ורימתם אותנו! בושו והיכלמו!'

קלונם של אותם אנשים יתגלה ברבים. איזו בושה וכלימה תכסה את פניהם בעולם האמת!

ועל כך - אמר ה"חפץ חיים" - אנו מבקשים: "ואל תצריכנו ה' אלוקינו לא לידי מתנת בשר ודם... שלא נבוש ולא ניכלם לעולם ועד" - בעולם הנצח.

נאמר בתהלים (קיט, קסה): "שְׁלוֹם רַב לְאַהְבֵי תוֹרַתְךָ וְאֵין לָמוּ מְכַשׁוֹל". מהו הלשון "לְאַהְבֵי תוֹרַתְךָ", היה לו לומר 'ללומדי תורתך'?

אומר ה"חפץ חיים" זצ"ל: לומדי תורה לא ימלטו ממכשולים ומכשלונות בלימודם. הם עלולים להיכשל בביטול תורה, בלימוד שלא לשמה, בעשיית

עצמו להחזיק שמונים אחוז מהוצאות הישיבה.

הגביר ההוא לא היה תלמיד חכם גדול, את זמנו הוא הקדיש למסחר וראה ברכה רבה במעשה ידיו. הוא היה בעל הון רב, והיה יכול ליטול על עצמו את עול אחזקת הישיבה במלואה, אולם הוא סבר שאין זה הוגן 'לחטוף' לאחרים את המצווה החשובה... לכן, הותיר את התמיכה של עשרים אחוזים מהוצאות הישיבה בידי שאר הנדיבים, כדי לזכות גם אותם במצווה זו.

במשך תקופה ארוכה תמך הגביר בישיבה ביד נדיבה, עד שנפטר לבית עולמו זקן ושבע ימים. לאחר פטירתו המשיכה הישיבה להתנהל כמימים ימימה. את מקומו של הנפטר

כבר אז, החזקת הישיבה היתה משימה קשה מנשוא. ההוצאות מרובות, "ואין הקומץ משביע את הארץ". חלק ניכר מזמנו היקר של ראש הישיבה הוקדש לנדודים מעיר לעיר ומעיירה לעיירה, לכתת רגליו בין נדיבי עם ולשכנעם לתמוך בישיבתו.

לא כולם נענו לו. מעמדם של בני הישיבות היה נחות מאוד. הגבירים ובעלי הבתים היו עמי ארצות, הם לא השכילו להחשיב את ערך לימוד התורה, וממילא לא היתה להם מודעות לתמוך בלומדי התורה.

אולם מי שמוסר נפשו על הישיבה זוכה לסייעתא דשמיא ולהשגחה פרטית מיוחדת. אחד הגבירים ראה את מסירות נפשו הגדולה של רבי חיים מוולוז'ין והחליט לקבל על

להצלחת
שאלתיאל בן פלורה

שואל, מן הנימוס להשיב לו. רבי חיים סיפר לו שהם עוסקים כעת בישיבה בסוגיה חמורה בהלכות רבית, וכעת הגיעו לעניין מוקשה שלא מצאו לו הסבר.

וראה זה פלא: תיכף ומיד החל הגביר לדבר בלימוד עם רבי חיים בסוגיה הנדונה. הוא גילה בקיאות רבה וצלל לעומקי הסוגיה, ולא הניח את הגמרא מידו עד שפשט לרבי חיים את קושיותיה של הסוגיה.

הגביר ראה את מבטי הפליאה של רבי חיים ואמר לו: "אכן, הסתלקתי מן העולם ועליתי לעולם העליון. לצערי הרב, בימי חיי לא זכיתי להגות בתורה, ואת עיקר זמני הקדשתי למסחר. אך מכיוון שהחזקתי מכספי את רוב הוצאות הישיבה, ומכוחי יכלו בני הישיבה להגות בתורה - נחשב לי כאילו אני חי והוגה בתורה יחד עם בני הישיבה. מן השמים מלמדים אותי את הסוגיה הנלמדת בישיבה, ואני מצוי בה כזקן ורגיל, כאלו עסקתי בה בימי חיי".

תפסו גבירים אחרים, שקיבלו על עצמם להחזיק את הישיבה ולתמוך בלומדיה.

באחד הימים ישבו התלמידים עם רבם הנערץ בבית המדרש של הישיבה ועסקו בסוגיה עמוקה של ריבית בפרק "איזהו נשך". הם נתקלו בענין קשה, התעמקו בו וניסו למצוא מוצא מן הסבך - אך לשוא.

התלמידים התפזרו, כל אחד מהם הצטנף בפנינתו ועיין בסוגיה לעומקה, אולי יצליח להגיע אל הבנת העניין. גם ראש הישיבה עצמו התיישב במקומו והתעמק בסוגיה הנדונה. הוא הוגיע את מוחו בסוגיה הקשה, עד שתקפה עליו עייפות, והוא נרדם על הסטנדר.

והנה, באמצע שנתו נגלה אל רבי חיים, אותו גביר נדיב לב שנפטר לאחרונה. הגביר פנה לרבי חיים ושאל אותו: "באיזו סוגיה אתם עוסקים בישיבה?"

רבי חיים התפלא מאוד משאלתו של הגביר. הגביר לא היה ידוע לו כתלמיד חכם גדול. ובכלל, הרי הוא נפטר לא מכבר לבית עולמו... אולם אם הוא

המארגנים ביניהם, והחליטו לא להזמין את העשיר-לשעבר, כדי שלא יתבייש.

להפתעתם, בערב המיועד הופיע האייש, על אף שלא הוזמן.

התנצלו בפניו: "מחילה, אנחנו יודעים שכבודו לא במצב טוב כרגע, ונמנענו מלהזמינו רק כדי שלא יצטער".

אמר להם, "אין לי שמחה גדולה מאשר לבוא לכאן, לדינר של הישיבה. ולא זו בלבד אלא שרוצה אני לדבר בפני התורמים".

תמהו תמיהה גדולה, אך מאחר שהיה אדם הגון וחכם גדול, מילאו את בקשתו והניחו לו לדבר בפני התורמים.

נעמד ואמר: "רבותי, כולכם יודעים, מן הסתם, שהפסדתי את כל נכסי, וכרגע אני חסר כל. זה בדיוק מה שהיה צריך לקרות, כי הקב"ה עושה בדיוק מה שצריך, וכל מאן דעביד רחמנא - לטב עביד. ועל אף שנכסים אין לי כרגע, שמחה גדולה ביותר יש לי, כי כל התרומות הגדולות שזכיתי

שב רבי חיים אל תלמידיו ופרש לפניהם את הסוגיה. התפעלו התלמידים מגאונותו של רבם. אמר להם רבי חיים: "אל תחשבו שהדברים התבהרו לי מעצמי", והוסיף וסיפר להם מי האייש שלמד איתו בחלום את נבכי הסוגיה.

לפני כשישים שנה היה לישיבה אחת תורם, עשיר גדול, שהיה מגיע כל שנה לדינר של הישיבה. אותו עשיר, לא רק שהיה תורם לישיבה סכומים נכבדים מאוד, הוא גם היה ראש המדברים בדינר, ותמיד היה מעורר את שאר העשירים לתרום. הוא היה אומר תדיר: "אף אחד לא מפסיד מתרומה לישיבה! זאת ההשקעה הטובה והבטוחה ביותר!"

גלגל הוא שחוזר בעולם, ואותו עשיר מופלג נכשל בעסקה גדולה, מצבו הכלכלי הדרדר, עד שאיבד את כל נכסיו.

כאשר עמדה הישיבה לערוך שוב את הדינר, כבכל שנה ושנה, התייעצו

לחמש או שש שנים.

"כן, בהחלט", נענה העשיר. "לאיזה סכום זקוקים אתם?"
 "האמת היא, שנחווץ לנו סכום גדול של שני מיליון דולר".

"שני מיליון?" אמר העשיר, "בסדר גמור. תוכלו לקבלם לאלתר, ותחזירו בעוד עשר שנים".

השנים חלפו, וזמן הפירעון התקרב. בקושי רב ובניסי ניסים השיג הרב את הסכום העצום ונסע לארצות הברית. שאל הרב את מקורבו, אשר אירחו בביתו, מה שלום אותו עשיר.

אמר לו: "רחמנות גדולה עליו, הוא איבד את כל ממונו וגם חלה במחלה קשה".

לתרום למען הישיבה הקדושה - הן נשארו לי, שמורות עבורי כקניין נצל אצל בורא עולם. ההשקעה הטובה והבטוחה ביותר, שתוכלו לעשות בחיים שלכם, היא התרומות שאתם תורמים לישיבה!"

נאומו של אותו אדם השפיע באותה שנה הרבה יותר מאשר בשנים שלפני כן.

הגאון רבי יחזקאל סרנא זצ"ל, ראש ישיבת חברון, הוצרך לנסוע לארצות הברית כדי לאסוף כסף עבור הישיבה, שמצבה היה קשה מאוד באותם ימים. הרב שאל את אחד העשירים הגדולים, שהיה תורם לישיבה באופן קבוע, אולי יוכל לתת הלוואה גדולה

ניתן להקדיש את העלון לברכה, הצלחה
 זיווג הגון, רפואה שלימה
 או להבדיל, לעילוי נשמה
 לפרטים: 02-5000455
orhachaim4@gmail.com

"חס וחלילה!" השיב האיש. "וכי
אאבד גם את זה???"
"את מה תאבד?"

"לא, לא, לא", נענע האיש ראשו
בנחרצות, "איני מוכן לאבד הכל! את
כל כספי ואת בריאותי איבדתי, ורק
התרומה הזאת שנתתי היא כל מה
שנשאר לי. אינני מוכן לאבדה. קחו
לכם את הכסף, ותמשיכו בעזרת ה'
להגדיל תורה ולהאדירה".

זו הדרך הנכונה להסתכל על העולם.
צריך לקבל כל מה שקורה באהבה,
כי בורא עולם גדול מאוד, והוא עושה
את הכל. קניינים גשמיים עלול אדם
לאבד, ורק הקניינים הרוחניים הם
נצחיים.

התעצב הרב על שכך קרה לו, אך
שמח שביכולתו להחזיר לאיש את
שני מיליון הדולר, שבאמצעותם
יפתרו קשיי פרנסתו.

הגיע ראש הישיבה אל האיש, והלה
קיבלו בהתרגשות גדולה, באומרו
"איזו שמחה גדולה יש לי בבואך!"

הרב היה בטוח, שאותו אדם שמח
על כך שיקבל את הכסף, ויוכל שוב
לעמוד על רגליו מבחינה כלכלית.

"ברוך ה'", אמר הרב, "עשיתי
מאמצים רבים להשיג את כל סכום
ההלוואה, וכעת יש לי כאן את שני
המיליון שעלי להשיב לכבודו. הכל
מוכן ומזומן".

המרכז העולמי לתודעה יהודית מוסדות אור החיים

ע"ש הקדוש רבנו חיים בן עטר זצוק"ל - בראשות הרה"ג ראובן אלבז שליט"א

למעלה מ- 10,555,000 שעות של לימוד תורה בשנה!

להקדשת יום לימוד תורה הנלמד ע"י מאות אברכים ובחורים 02-5000455

ניתן להקדיש את הלימוד לעילוי נשמה, לרפואה, לזיווג, להצלחה וכו'

רח' עזרא 1 ת.ד. 5512 ירושלים טל: 5000455 - 02 פקס: 5000502 - 02 orhachaim.org

לחסויות, להפצה, להנצחות
ולקבלת העלון

orhachaim4@gmail.com

או בטלפון: 02-5000455

058-321-3565

נא לציין "עבור חוברת האור לחיים"

החוברת הודפסה על ידי התורמים והמסייעים הי"ו

לרפואת: רמי בן חוה הי"ו, רמי בן אסתר הי"ו, תקוה בת רחל רוקאס הי"ו,
ראובן בן יעריה הי"ו, גרשון חי בן רחל הי"ו, דוד וראובן בני שרית הי"ו,
אילה בת שושנה הי"ו, ישראל בן רימה הי"ו, מיכל בת אסתר הי"ו,
התנוקה נטע בת ג'והנה הי"ו

ולעילוי נשמת: ר' דוד בן איזה ז"ל, מרים בת זררה ז"ל,
מזל בת מרים ז"ל, אליעזר בן רגינה ז"ל, ר' יהודה בן עישה ז"ל,
רחל רוקאס (ללה) בת נרקיס ז"ל, תמר בת רגינה ז"ל,
רחל בת נגימה כוכבה ז"ל, לאה בת פנינה ז"ל, אילן בן מוזל ז"ל,
מרדכי צבי בן רגינה ז"ל, ר' יגאל בן מלכה ז"ל, יעקב בן ברטח ז"ל,
יהונתן בן מרים ז"ל, יוסף בן ציונה ז"ל, ר' יצחק בן נעימה ז"ל ת.נ.צ.ב.ה